

WILBUR SMITH

AL
press

edice
KIO KAN

▼
ŘEKA BOHŮ
○
FARAON

edice

**WILBUR
SMITH**

**ŘEKA BOHŮ
FARAON**

edice
KLOKAN

Copyright © Orion Mintaka (UK) Ltd 2016
First published by HarperCollins Publishers 2016
HarperCollins Publishers,
1 London Bridge Street, London SE1 9GF
Translation © Dalibor Míček, 2017
Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.
Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Z anglického originálu PHARAOH
přeložil Dalibor Míček
Redakční úprava Jana Pleskotová
Grafická úprava obálky Tomáš Řízek
Elektronické formáty Dagmar Wankowska, *LiamART*
Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek, v
edici Klokán, 2017
shop@alpress.cz
Vydání první

ISBN 978-80-7543-608-5 (pdf)

Tento román věnuji své manželce Mokhiniso.

*Od prvního dne, kdy jsem tě poznal,
jsi magnetem mého života.*

*Díky tobě je každý den jasnější
a každá hodina vzácnější.*

Jsem navždy tvůj a navěky tě budu milovat.

Wilbur

Ikdyž bych raději spolkl vlastní meč, než to otevřeně přiznal, hluboko v srdci jsem cítil, že nastává neodvratný konec.

Před více než padesáti lety vtrhly do našeho velkého Egypta hyksóské hordy. Hyksósové přišli z východní pustiny a byli to divocí a krutí lidé neznající slitování. Přivezli s sebou válečný prostředek, který jim zaručoval neporazitelnost v každé bitvě – koně zapřažené do bojových vozů. Egypťané dosud nic podobného neviděli, ani o tom neslyšeli. Hleděli jsme na ně jako na něco ohavného a odporného.

Naše pěší oddíly se pokusily hyksóský nápor zastavit, ale barbaři ve svých vozech je hnali před sebou a bez námahy je obklíčovali, načež je zasypali deštěm šípů. Nezbylo nám nic jiného než nasednout do lodí a utéct na jih proti proudu mocného Nilu. Přetahovali jsme náklad a plavidla přes peřeje a nakonec jsme zmizeli v divočině. Prožili jsme v ní více než deset let a chřadli steskem po domově.

Náhodou se mi před odplutím podařilo chytit větší množství nepřátelských koní, které jsme vzali s sebou. Brzy jsem zjistil, že koně zdaleka nejsou odpudiví tvorové, právě naopak, jsou to ta nejinteligentnější a nejpoddajnější zvířata. Sestrojil jsem vlastní verzi válečného vozu, která byla lehčí, rychlejší a pohyblivější než typ používaný Hyksósy. Z chlapce, který se později stal egyptským faraonem Tamošem, jsem vycvičil vynikajícího vozataje.

Když nastal čas, vyrazili jsme my Egypťané s flotilou říčních člunů po proudu Nilu, vylodili jsme naše vozy na egyptské půdě, vrhli se na nepřítele a zahnali ho daleko až k severní deltě. A v následujících dekadách jsme s nepřátelskými Hyksósy neustále bojovali.

Nyní však kolo osudu opsalo úplný kruh. Faraon Tamos zestárl a ležel ve svém stanu smrtelně zraněný hyksóským šípem. Egyptská armáda se rozpouštěla před očima a já budu zítra čelit nevyhnutelnému.

Ani moje neohrožená povaha, která nám pomohla přežít uplynulé půlstoletí bojů, už nestačila. V průběhu posledního roku jsme byli poraženi ve dvou velkých krvavých a lítých bitvách a hyksóští nájezdníci, kteří se zmocnili větší části naší země, stáli na prahu konečného triumfu. Ovládali prakticky celý Egypt. Naše legie byly vyčerpané a zlomené. Ač jsem se zoufale snažil obnovit jejich bojového ducha a vybičovat je k odporu, zdálo se, že vojáci rezignovali, že se smířili s porážkou a potupou. Ztratili jsme více než polovinu koní a tým, kteří se dosud drželi na nohou, scházely síly, takže sotva unesli náklad nebo utáhli vůz. Pokud se týká mužů, téměř polovina utrpěla méně či více vážná zranění, která si ovázali roztrhanými hadry. V obou bitvách, které jsme od počátku roku vybojovali a ztratili, se jejich počet snížil nejméně o tři tisíce. Většina přeživších kulhala nebo se vlekla do boje s mečem v jedné a berlou v druhé ruce.

Je smutná pravda, že mnohé mezery v našich řadách zavinily spíš dezerce než smrt nebo zranění na bitevním poli. Kdysi pyšné faraonovy legie nakonec ztratily odvahu a houfně prchaly před nepřítelem. Slzy studu mi tekly po tvářích, když jsem žádonil a hrozil bičováním, smrtí a zneuctěním, jak naše voje proudily kolem mě do týlu. Nikdo si mě nevšímal, nikdo mi nevěnoval jediný pohled, když odhazovali zbraně a spěchali nebo kulhali pryč. Hyksóské šiky stály před branami Luxoru, někdejších Théb. A já zítra povedu prořídle zbytky egyptské armády do posledního chabého vzepětí, abych odvrátil krvavé zničení našeho národa.

Nad bitevní pole se snesla noc. Přikázal jsem sluhům, aby vyčistili čerstvé krvavé skvrny na mém štítu a zbroji a vyklepali promáčklinu na přilbici, kterou tam ráno zanechala čepel hyksóského meče. Chochol zmizel, odseknutý onou nepřátelskou čepelí. Poté jsem se v blikavém světle pochodně zadíval do zrcadla z leštěného bronzu a zamyslel se nad svým zjevem. Jako vždy povzbudil mého uvaďajícího ducha. Znovu jsem si připomněl, jak ochotně muži následují představu nebo reputaci, i když zdravý rozum varuje před hrozící zkázou. Přinutil jsem se usmát na zrcadlo a snažil se ignorovat melancholické stíny v hlubinách očí. Poté jsem se sklonil pod chlopní stanu a odešel vzdát úctu draze milovanému vládci.

Faraon Tamos ležel na nosítkách v péči trojice lékařů a šesti ze svých početných synů. V širším kruhu se kolem něho shromáždili jeho generálové a důležití rádci a ministři a také pět nejoblíbenějších manželek. Všichni se tvářili vážně a manželky plakaly, neboť faraon umíral. Dopoledne utrpěl na bojišti strašlivé zranění. Z hrudi mu ještě pořád trčel dřík hyksóského šípu. Žádný z přítomných lékařů, dokonce ani já ze všech neschopnější, neměl tu smělost, aby se pokusil vytáhnout hlavici se zpětnými háčky, která se zabořila tak blízko srdce. Pouze jsme uřízli dřík těsně u rány a teď jsme čekali na nevyhnutelný konec. Nejpozději zítra před polednem Tamos uvolní zlatý trůn svému nejstaršímu synovi Utteriku Turovi, který teď seděl vedle něho a snažil se nedávat najevo, jak se raduje a těší, až se ujme vlády nad velkým Egyptem. Utterik byl nevýrazný budižkničemu, který si ani nedokázal představit, že při zítřejším západu slunce nemusí už jeho říše existovat. Alespoň já jsem si to o něm v té době myslel. Brzy jsem měl zjistit, jak neblaze jsem se v něm mýlil.

Tamos byl tehdy už starý muž. Jeho věk jsem znal prakticky na hodinu přesně, neboť jsem to byl já, kdo ho pomáhal přivést na tento drsný svět. Jeho první čin, jen co poprvé otevřel oči, se stal populární legendou – vyprázdnil na mě močový měchýř a já nechápal, jak ho mohl mít novorozenec tak

plný. Musel jsem potlačit úsměv, když jsem pomyslel na to, že v následujících více než šedesáti letech mi stejným způsobem dával bez váhání najevo, že jsem ho v něčem byt jen nepatrně zklamal.

Přistoupil jsem k jeho nosítkám a poklekl, abych mu políbil ruce. Vypadal dokonce starší, než odpovídalo jeho skutečnému věku. Ač si nedávno začal barvit vlasy a vousy, věděl jsem, že pod nánosem světle ryšavého barviva, jemuž dával přednost, má vlasy šedivé jako sluncem vybělené mořské řasy. Kůži v obličejí mu rozryly hluboké vrásky a měl ji posetou tmavými skvrnami. Pod očima měl zkrabatělé váčky, pod těma očima, v nichž se zřetelně zračila blížící se smrt.

O svém věku nemám nejmenší ponětí – s jistotou mohu tvrdit jen to, že jsem podstatně starší než faraon –, ovšem podle vzhledu by mi každý hádal nanejvýš polovinu jeho let. Jsem totiž dlouhověký a požehnaný bohy, zejména bohyní Inanou, což je tajné jméno bohyně Artemis.

Faraon ke mně vzhlédl a promluvil s obtížemi a v bolestech, hlas měl ochraptělý a dech mu hvízdal v hrdle. „Tato!“ pozdravil mě přezdívkou, již mě pokřtil, když byl ještě dítě a neuměl pořádně mluvit. „Věděl jsem, že přijdeš. Vždycky vytušíš, kdy tě nejvíc potřebuju. Pověz mi, nejdražší příteli, co bude zítra?“

„Zítřek patří tobě a Egyptu, můj pane a vládce.“ Nevím, proč jsem mu odpověděl právě těmito slovy, když bylo jasné, že všechny zítřky už budou patřit Anupovi, bohu hřbitovů a podsvětí. Já jsem však svého faraona miloval a chtěl jsem, aby zemřel v klidu a pokoji.

Usmál se a už nic neřekl, jen natáhl roztřesenou ruku, vzal mou do rozklepané dlaně a přitiskl si ji na prsa. Držel ji tam, dokud neusnul. Lékaři a faraonovi synové opustili pavilon a já mohu přísahat, že jsem viděl na Utterikově tváři úsměšek, když se loudal ven. Seděl jsem u Tamose dlouho přes půlnoc, stejně jako jsem seděl u jeho matky, když odcházela z tohoto světa, ale nakonec mě přemohla únava po celodenní bitvě.

Uvolnil jsem ruku z jeho sevření a opustil ho. Pořád ještě měl na rtech úsměv. Dobelhal jsem se ke své rohoži a padl na ni ve spánku podobném smrti.

Sluhové mě vzbudili, ještě než první paprsky nového dne pozlatily oblohu. Ve spěchu jsem se oblékl do bitvy a připjal si meč, pak jsem rychle běžel do královského pavilonu. Když jsem znovu poklekl vedle faraonova lůžka, stále se usmíval, ale ruce měl na dotek studené. Byl mrtvý.

„Budu za tebou truchlit později, drahý Meme,“ slíbil jsem mu, když jsem vstal. „Teď musím jít, abych se ještě jednou pokusil splnit přísahu, kterou jsem se zavázal tobě a našemu velkému Egyptu.“

Je prokletím dlouhověkého, že přežije všechny, které nejvíc miloval.

Zbytky našich uštvaných legií se shromáždily při ústí průsmyku před zlatým městem Luxor, kde jsme po třicet pět zoufalých dnů zadržovali hordy dobytvačných Hyksósů. Nasedl jsem do vozu a projel kolem zdecimovaných řad. Poznávali mě a ti, jimž ještě zbyly síly, se vyškřábali na nohy a skláněli se, aby pomohli zraněným kamarádům postavit se do bojové formace. Byla to truchlivá přehlídka, ale všichni, zdraví a dosud silní i ti, kteří již urazili polovinu cesty k smrti, pozvedli zbraně k jitrní obloze a hlasitě mi provolávali slávu, jak jsem kolem nich projížděl.

Zaznělo sborové skandování: „Taita! Taita! Taita!“

Potlačil jsem slzy, když jsem viděl tyto odvážné syny Egypta v tak žalostném stavu. Donutil jsem se k úsměvu, smál jsem se a povzbudivě na ně křičel, volal jsem na věrné společníky, které jsem v davu poznal: „Hej, Osmene! Věděl jsem, že tě zase najdu v první řadě!“

„Nikdy víc než na délku meče za tebou, můj pane!“

„Lothane, ty nenasytný starý Ive. Copak jsi už nesrazil k zemi víc hyksóských psů, než byl tvůj spravedlivý podíl?“

„Ano, ale pořád je to o polovinu méně, než jsi jich skolil ty, lorde Tato.“ Lothan patřil k mým obzvláštním oblíbencům, proto jsem mu dovolil oslovovat mě familiární přezdívkou. Jen co jsem je minul, jásoť vystřídal děsivé ticho. Muži zase klesali na kolena a hleděli k průsmyku, kde hyksóské legie čekaly na plné denní světlo, aby obnovily útok. Bitevní pole kolem nás bylo po mnohadenních jatkách hustě poseto mrtvolami. Slabý předjitřní vánek k nám přinášel zápach smrti, který se mi s každým nádechem lepil na jazyk a patro jako hustý olej. Kašlal jsem a plival přes postranici vozu, ale s následujícím nádechem smrad ještě zesílil a zhoustl, byl stále odpudivější.

Na hromadách těl rozetých všude kolem již hodovali mrchožrouti. Supi a krkavci kroužili v zužujících se spirálách a pak se vrhali k zemi, aby se porvali se šakaly a hyenami o nejšťavnatější kusy utrženého masa, které pak vcelku polýkali. Hrůzou mi naskočila husí kůže, když jsem si představil, že mě čeká stejný osud, až nakonec podlehnou hyksóským mečům.

Otřásl jsem se a snažil se truchlivé myšlenky zapudit. Křikl jsem na své kapitány, ať pošlou lučištníky dopředu posbírat co nejvíc šípů z mrtvol a doplnit toulce.

A pak jsem přes kakofonii hašteřících se ptáků a zvířat zaslechl dunění jediného bubnu, který ozvěna přinesla z průsmyku. Moji muži ho také zaslechli. Seržanti vyštěkli rozkazy a lučištníci se spěšně vraceli z bitevního pole s posbíranými šípů. Muži v čekajících řadách se zvedli a zformovali se do útvaru rameno vedle ramene a s překrývajícími se štíty. Čepel mečů a hroty oštěpů měly častým používáním oprýskané a tupé, ale to jim nebránilo obrátit je proti nepříteli. Ramena luků měly v místech, kde popraskalo dřevo, ovázané provázky a u mnoha šípů vytažených z mrtvol chyběla pírka na koncích, ale zblízka přesto najdou cíl. Moji muži byli ostrílení veteráni a znali každý trik jak z poničených zbraní a výstroje dostat co nejvíc.

U vzdáleného ústí průsmyku se z ranního šera začaly vynořovat masy nepřátel. Zprvu se jejich formace zdály prořídle a slabé, neboť byly zatím daleko a slabě osvětlené, ale rychle narůstaly co do mohutnosti, jak pochodovaly směrem k nám, aby nás napadly. Supové s vřískotem a pištěním vzlétali do vzduchu, šakali a další mrchožrouti utíkali před postupujícím nepřítelem. Hordy Hyksósů zaplnily průsmyk od jedné stěny ke druhé a já jsem nikoli poprvé pocítil strach. Zdálo se, že nás početně převyšují nejméně trojnásobně, ale možná i čtyřnásobně.

Jak se nepřátelé blížili, viděl jsem na nich, že jsme je pokoušali stejně divoce jako oni nás. Většina utrpěla nějaké zranění a měli je ovázané stejně zakrvácenými hadry jako my. Někteří se belhali o berlich, jiní vrávorali a kulhali, jak je seržanti poháněli do boje karabáči z nevydělané kůže. Potěšilo mě, že se jejich poddůstojníci musí uchylovat k tak drastickým prostředkům, aby donutili mužstvo dodržet bojovou formaci. Projel jsem s vozem podél naší přední řady, povzbudivě jsem křičel a ukazoval na hyksóské velitele s karabáči.

„Muže jako vy nemusí nikdo bičovat, aby vás přesvědčil, co je vaší povinností.“ Můj hlas přehlušil dunění hyksóských bubnů a dusot okovaných bot. Egypťští vojáci mi provolávali slávu a blížícího se nepřítele zahrnuli záplavou urážek a posměchem. Celou dobu jsem odhadoval zmenšující se vzdálenost mezi čelními voji znepřátelených armád. Z původních tří set dvaceti, s nimiž jsem zahájil toto tažení, mi zůstalo pouhých dvaapadesát bojeschopných válečných vozů. Ztráty našich koní byly nenahraditelné. Naši jedinou výhodu představovalo postavení při ústí strmého, rozeklaného horského průsmyku. Vybral jsem ho s velkou péčí a taktickou vychytralostí, kterou jsem si za svého dlouhého života osvojil v nespočetných bitvách.

Hyksósové do značné míry spoléhali na válečné vozy, na nichž dopraví lučištníky do blízkosti našich řad. Navzdory příkladu, který si od nás mohli vzít, nikdy nevyvinuli trojitě za-

křivený luk. Tvrdohlavě se drželi zbraně s rovným lučištěm, která nedokázala vystřelit šíp tak rychle, a tudíž ne tak daleko jako náš dokonalejší typ. Tím, že jsem je donutil opustit vozy na protějším konci skalnatého průsmyku, jsem je zbavil možnosti dopravit lučištníky na dostřel k naší pěchotě.

Nastal kritický okamžik, kdy jsem musel nasadit do bitvy zbylé válečné vozy. Vedl jsem jízdní eskadru osobně, ve vyrovnané řadě jsme cválali k předsunutým hyksóským vojům. Vypustili jsme šípy do stěsnaných zástupů ze vzdálenosti šedesáti až sedmdesáti kroků a zabili nebo zmrzčili nejméně třicet nepřátel, než na nás mohli zaútočit.

Když se to stalo, seskočil jsem z vozu, a zatímco s ním můj vozataj cválal do bezpečí, vtlačil jsem se doprostřed první řady a svůj štít, obrácený proti nepříteli, jsem zaklesl mezi dva spolubojovníky.

Téměř vzápětí následoval bouřlivý okamžik, kdy se obě armády srazily. Nepřátelský šik narazil na náš s ohlušujícím rachotem a řinkotem bronzů o bronz. Oba voje na sebe tlačily zaklíněnými štíty a napínaly síly, aby prorazily protivníkovy řady. Gigantický zápas nás zahltil pocitem obscénní intimity, perverznějším než i ten nejzvrácenější sexuální akt. Bojovali jsme břicho na břicho, tvář na tvář, a když jsme vrčeli a řvali jako zvířata v říji, ze zkřivených úst odletovaly gejzíry slin do obličejů nepřátel, kteří se na nás tlačili z bezprostřední vzdálenosti.

Byli jsme příliš natlačeni k sobě, abychom mohli použít dlouhé zbraně. Uvázli jsme v drtivém sevření mezi stěnami z bronzových štítů. Ztratit pevnou půdu pod nohama znamenalo pád a těžké zranění nebo smrt pod bronzovými sandály spojenců či nepřátel.

Za hradbou štítů jsem bojoval tak často, že jsem na základě vlastních zkušeností navrhl a zkonstruoval zvláštní zbraň, určenou pro tyto situace. Dlouhá čepel kavaleristického meče zůstala pevně vězet v pochvě, nahrazena tenkou dýkou s čepelí ne delší než rozpětí prstů. Tuto malou zbraň můžete použít, i když

máte obě paže sevřeny tlakem pancířů a obličej nepřítele je v těsné blízkosti od vašeho. Jednoduše vložíte ostrou špičku do štěrbin v předním ochranném plátu a vši silou zatlačíte.

Ten den jsem před branami Luxoru zabil nejméně deset hyksóských bestií s rozcuchanými tmavohnědými vousy, zatímco jsem stál pořád na jednom místě a jen nepatrně pohnul pravou rukou. Pohled do očí nepřítele, jehož tvář se zkroutila v agónii, když cítil, jak mu moje čepel proniká do těla a zasahuje životně důležité orgány, mi přinášel nesmírné uspokojení, stejně jako závan posledního výdechu, než se zhroutil k zemi. Nejsem povahou krutý ani mstivý, ale dobrý bůh Horus ví, že můj lid a já jsme už dost vytrpěli z rukou tohoto barbarského kmene, abychom si vychutnali každou příležitost k odvetě, která se nám naskytla.

Nevím, jak dlouho jsme se potýkali uzavření ve zdi štítů. Tehdy mi to připadalo jako dlouhé hodiny brutálního boje, ale podle změny polohy nelítostného slunce jsem poznal, že netrvalo ani hodinu, než se hyksóské hordy odpoutaly od našich řad a o kousek ustoupily. Zuřivost boje obě strany vyčerpala. Přes úzké území nikoho jsme na sebe plivali urážky, oddychovali jako divoká zvířata, zboceni krví a potom a potácející se na nejistých nohou. Tvrdé zkušenosti mě však už dávno poučily, že oddech nebude mít dlouhého trvání, než se znovu na sebe vrhneme jako vztekli psi. A věděl jsem také, že toto je naše poslední bitva. Díval jsem se na muže kolem sebe a viděl, že mají na kahánku. Nezůstalo nás víc než dvanáct set. V hradbě štítů bychom možná přežili další hodinu, ale o moc déle už ne. A pak bude po všem. Musel jsem zmobilizovat vůli, abych nepodlehł zoufalství.

Pak mě náhle kdosi zezadu zatahal za paži a křičel na mě, ale jeho slova mi nedávala smysl. „Lorde Taito, v našem týle postupuje velký nepřátelský oddíl. Úplně nás obklíčili. Jestli nevymyslíš, jak se jim ubráníme, jsme vyřízení.“

Prudce jsem se otočil k poslu velmi špatných zpráv. Pokud je to pravda, pak je Egypt dvojnásob odsouzený k zániku. Hle-

děl jsem na muže, kterého jsem znal a mohl mu důvěřovat. Byl to jeden z nejslibnějších důstojníků faraonovy armády, velel 101. eskadře těžkých válečných vozů. „Zaveď mě tam a ukaž mi je, Merabe!“ přikázal jsem mu.

„Tudy, můj pane! Mám pro tebe čerstvého koně.“ Určitě si všiml, že jsem na pokraji zhroucení, protože mě vzal za ruku a pomáhal mi překračovat hromady mrtvých a umírajících, odhozených zbraní a součástí výstroje, jimiž bylo bitevní pole poseté. Doběhli jsme k malé týlové jednotce našich legionářů, kde na nás čekali dva koně, kteří zdaleka nebyli čerství, jak posel sliboval. Zatím jsem se natolik zotavil, že jsem setrásal Merabovu pomocnou ruku. Velmi nerad dávám před svými muži najevo slabost, byť sebestmenší.

Vysedl jsem na koně a v čele nepočetné skupinky jsem cválal přes malou vyvýšeninu, která nás dělila od koryta Nilu. Na hřebeni jsem oři přitáhl uzdu tak prudce, že natáhl krk dozadu, vzepjal se a otočil se na zadních o celý kruh. Zoufalství, které se mě zmocnilo, se nedá popsat slovy.

Podle toho, co mi Merab řekl, jsem čekal tři čtyři stovky svěžích hyksóských válečníků přibližujících se k nám zezadu. I to by byl dostatečný počet, aby zpečetili náš osud. Místo toho jsem hleděl na armádu doslova tisíců pěšáku, na dobrých pět stovek vozů a stejný počet jezdců na koních. A to vše se valilo po bližším břehu Nilu. Dorazil jsem na hřeben ve chvíli, kdy se cizí vojsko vyloďovalo z flotily neznámých válečných lodí, které kotvily podél břehu pod zlatým městem Luxorem.

Vedoucí jízdní oddíly již vystoupily na břeh. Jen co jejich velitel spatřil naši ubohou skupinku, vyrazilo cvalem vzhůru po svahu deset nebo dvanáct mužů, by nás napadli.

Ocitli jsme se v bezvýchodném postavení a já musel řešit strašlivé dilemma. Naši koně byli vyčerpaní. Kdybychom se otočili a pokusili se utéct, ta skvělá a očividně odpočatá zvířata by nás po stovce kroků dostihla. Jestli zůstaneme stát a pustíme se do boje, jezdci nás pobijí a ani se při tom nezapotí.

Pak jsem potlačil zoufalství a podíval se na cizince pozorněji. Pocítil jsem slabý záblesk úlevy, který mě posílil na duchu. Ti muži neměli na hlavách hyksóské válečné přilbice. A nebyly to typické hyksóské galéry, ze kterých vojsko vystupovalo.

„Zůstaň zde, kapitáne Merabe!“ křikl jsem na důstojníka. „Já vyjedu těm cizincům naproti a budu s nimi vyjednávat.“ Než mohl mladík něco namítnout, odepnul jsem od opasku pouzdro s mečem, a aniž bych zbraň vytasil, pozvedl jsem ji vzhůru v univerzálním mírovém gestu. Pak jsem pomalým klusem vyrazil ze svahu vstříc oddílu cizích jezdců.

Živě si vzpomínám na pocit beznaděje, který mě ovládl, když jsem se k nim blížil. Bylo mi jasné, že tentokrát jsem od bohyně prozřetelnosti a šťastné náhody Tyché žádal příliš mnoho. Velitel skupiny jezdců však vyštěkl rozkaz a jeho muži na znamení míru zasunuli meče do pochev a zastavili se v sevřené formaci za ním.

Následoval jsem jejich příklad a přitáhl jsem uzdu. Od jejich velitele mě dělilo několik desítek kroků. Mlčky jsme na sebe hleděli po dobu, co trvá jedno nadechnutí, a já jsem pak zvedl hledí otlučené přilby, abych cizinci ukázal obličej.

Velitel oddílu cizích jezdců se rozesmál. Za těchto stresujících okolností to byl ten nejméně očekávaný zvuk, ale mně připadal vzdáleně povědomý. Ten smích jsem už kdysi slyšel. Hleděl jsem na toho muže celou půlminutu, než jsem ho poznal. Měl prošedivělé vousy, ale byl stejně urostlý, svalnatý a sebejistý jako kdysi, ne již však ten mladý kozel s dychtivým výrazem, jenž si hledá své místo ve tvrdém, náročném světě, který nic neodpouští. Očividně to místo našel. Z jeho osobnosti vyzařovala velitelská aura a za jeho zády táhla obrovská armáda.

„Zaras?“ vydechl jsem pochybovačně. „To přece nemůžeš být ty.“

„Jen jméno je jiné, jinak zůstalo vše při starém, Taito. Možná s výjimkou toho, že jsem o něco starší, a jak věřím i moudřejší.“

„Pořád, i po těch letech, si na mě pamatuješ? Jak už je to dávno?“ vyzvídal jsem zvědavě.

„Pouhých třicet let. Ano, pořád si tě pamatuju. Na tebe nezapomenu nikdy, i kdybych žil desetkrát déle než teď.“

Nyní byla řada na mně, abych se rozesmál. „Říkáš, že sis změnil jméno? Jak tě nyní lidé znají, drahý Zarasi?“

„Přijal jsem jméno Hurotas. To moje staré vzbuzovalo jistě nepříjemné konotace,“ odvětil a já jsem se usmál tomu do očí bijícímu podcenění.

„Teď se tedy jmenuješ stejně jako lakedaimonský král?“ zeptal jsem se. Jméno toho panovníka jsem znal a lidé je vždy vyslovovali s bázní a úctou.

„Naprosto stejně,“ potvrdil. „Mladý Zaras, jehož jsi kdysi znal, se stal oním králem, o kterém mluvíš.“

„Jistě žertuješ,“ zvolal jsem udiveně, protože pokud mluvil pravdu, znamenalo by to, že se můj někdejší podřízený vyšplhal ve světě vysoko, ve skutečnosti až na samý vrchol. „Jestli ne, pak mi pověz, co se stalo se sestrou faraona Tamose, královskou princeznou Tehuti, kterou jsi unesl zpod mých ochranných a pečujících křídel.“

„Použils nesprávné slovo. Já jsem ji neunesl, já se jí úspěšně dvořil a ona se mnou odešla dobrovolně. A už není princezna.“ Rozhodně zavrtěl hlavou. „Je královna, protože měla dost rozumu, aby si mě vzala.“

„Pořád je nejkrásnější žena na světě?“ zeptal jsem se víc než jen trochu melancholicky.

„V jazyce mého království znamená slovo sparta *nejnádhernější*. Pojmenoval jsem na její počest sídelní město své říše. Princezna Tehuti se stala královnou Spartou z lakedaimónského království.“

„A co ostatní, kteří jsou rovněž drazí mému srdci a paměti, ti, které jsi před tolika lety odvedl s sebou na sever a...“

„Zajisté mluvíš o princezně Bekatě a Huim,“ zkrátil král Hurotas mou otázku. „I oni jsou dnes manžel a manželka. Ovšem Hui už dávno není obyčejný kapitán. Stal se z něj lord vel-

koadmirál a vrchní velitel lakedaimónské flotily, kterou vidíš kotvit na řece.“ Ukázal za sebe na obrovskou masu lodí, lemujících břeh Nilu. „V této chvíli dohlíží na vyloďování posledních oddílů mých expedičních sil.“

„A může mi velký král Hurotas sdělit, proč se po tak dlouhé době vrátil do Egypta právě teď?“ dožadoval jsem se vysvětlení.

Odpověděl s divokým výrazem tváře. „Přijel jsem, protože v srdci jsem pořád Egyptan. Od svých zvěďů jsem se dověděl, že se Egypt ocitl pod silným tlakem Hyksósů a stojí na pokraji porážky. Barbarské bestie znovu plní mou drahou vlast. Znásilňují a vraždí naše ženy a děti, jejich oběťmi se staly i moje matka a dvě mladší sestry. Když je zneuctili, hodili je zaživa do hořících trosek našeho domu a se smíchem se dívali, jak hoří. Vrátil jsem se do Egypta, abych pomstil jejich smrt a uchránil své krajany před podobným osudem. Jestli uspěju, pak doufám, že se podaří uzavřít pevnou alianci mezi našimi zeměmi, Egyptem a Lakedaimónií.“

„Proč jsi s návratem čekal tak dlouho?“

„Zajisté si vzpomeneš, Taito, že když jsme se s tebou rozloučili, byli jsme pouhá hrstka mladých uprchlíků na třech malých galérách. Prchali jsme před tyranským faraonem, který nás chtěl oddělit od žen, které jsme milovali.“

Přikývnutím jsem potvrdil pravdivost jeho slov. Mohl jsem to udělat, neboť faraon, o němž byla řeč, se jmenoval Tamos a včera se odebral do říše stínů.

Král Hurotas, někdejší mladý Zaras, pokračoval: „Hledali jsme novou vlast. Trvalo nám až do dneška, než jsme ji našli a vybudovali z ní mocnost disponující armádou, která čítá pět tisíc vynikajících bojovníků.“

„Jak se ti to podařilo, Veličenstvo?“

„Špetkou zdvořilé diplomacie,“ odpověděl nezáladně, ale když jsem na něho vrhl skeptický pohled, zasmál se a přiznal: „spolu s větší špetkou hrubé síly a odvážnými výboji.“ Máchnutím ruky zahrnul mocné vojsko, které se pod námi vylo-

dovalo na levý břeh Nilu. „Když má někdo takovou armádu, jakou vidíš před sebou, cizinci se s tebou nehádají.“

„To už je spíš v tvém stylu,“ souhlasil jsem, ale Hurotas se mé ironické poznámce zasmál a pokračoval ve vysvětlování.

„Chápal jsem jako svou vlasteneckou povinnost poskytnout ti veškerou pomoc a podporu, jakou jsem schopen nabídnout. Připlul bych už před rokem, ale mé loďstvo nebylo tak silné, aby přepravilo tolik bojovníků. Musel jsem postavit víc lodí.“

„V takovém případě jsi víc než vítán, Veličenstvo. Dora-zil jsi v tom nejkritičtějším okamžiku. Ještě hodinu a mohlo být pozdě.“ Seskočil jsem z koně. Hurotas to čekal, svezl se ze hřbetu svého oře svižně jako muž polovičního věku a vykročil mi vstříc. Objali jsme se jako bratři, jimiž jsme ve svých srdcích byli. Já však k němu cítil víc než bratrskou lásku, neboť nejen že přivezl síly a prostředky, jimiž jsem mohl spasit veliký Egypt před zuřivou smečkou divokých nájezdníků, ale také se zdálo, že mi může navrátit mou drahou Tehuti, dceru královny Lostris. Matka a dcera, dvě ženy, které jsem ve svém dlouhém životě nejvíce miloval.

Naše objetí bylo letmé, ale srdečné. Odtáhl jsem se a udeřil Hurotase lehce do ramene. „Brzy budeme mít víc času na vzpomínání, ale teď musíme společně věnovat pozornost několika tisícovkám Hyksósů, kteří čekají při ústí průsmyku.“ Ukázal jsem palcem k hřebeni a Hurotas vypadal překvapeně. Rychle se však vzpamatoval a zazubil se nefalšovaným potěšením.

„Promiň, starý příteli. Mělo mě napadnout, že mi bezprostředně po příjezdu připravíš štědrú porci zábavy. Ihned vyrazíme a vy-pořádáme se s těmi odpornými Hyksósy, co ty na to?“

Zavrtěl jsem hlavou v hraném nesouhlasu. „Tys byl vždycky zbrklý. Vzpomeneš si ještě, co odpověděl starý býk, když mu mladý navrhl, aby se rozběhli za stádem krav a několik jich obtěžkali?“

„Pověz mi, co ten starý býk řekl,“ vyzval mě nedočkavě. Moje žertíky se mu vždycky líbily a nechtěl jsem ho zklamat.

„Starý býk odpověděl: *Raději se za nimi přiloudáme a obtěžkáme jich víc.*“

Hurotas se potěšeně rozřehtal. „Seznam mě se svým plánem, Taito. Určitě nějaký máš. Jinak bys to nebyl ty.“

Rychle jsem mu nastínil své záměry, protože plán byl jednoduchý. Pak jsem se otočil a vyhoupl se do sedla. Bez ohlednutí jsem vedl Meraba a malou skupinu jezdců zpátky na kopec. Věděl jsem, že na Hurotase, který se kdysi jmenoval Zaras, se mohu spolehnout, že mé instrukce splní do posledního písmene. I když se stal králem, měl dost rozumu, aby věděl, že moje rady jsou vždycky ty nejlepší.

Jen co jsem přejel hřeben, viděl jsem, že je nejvyšší čas, protože hyksóské hordy znovu postupovaly proti zbitým a prořidlým egyptským řadám, které proti nim stály. Pobídl jsem koně do cvalu a dosáhl štítové hradby několik vteřin předtím, než na nás nepřítel narazil. Pustil jsem koně, sevřel bronzový štít, který mi kdosi strčil do ruky, a vtěsnal se na své místo uprostřed první řady. Vzápětí do nás se zvukem letní bouře narazili Hyksósové, bronz na bronz, a naše oslabená linie zakolísala.

Téměř okamžitě mě pohltila bitevní vřava jako noční můra, při níž čas ztrácí význam a každá vteřina je dlouhá jako věčnost. Smrt se na nás valila v temném mraku hrůzy. Po hodině nebo snad po stovce let jsem konečně ucítil, že nesnesitelný tlak hyksóského bronzu na naše křehké řady náhle povolil a my jsme rychle postupovali kupředu, místo abychom vrátili se nazad.

Pronikavé vytí triumfujícího nepřítele nahradily strašlivé výkřiky bolesti a zmaru, pronášené v barbarské hyksóské řeči. Nepřátelské šiky jako by se scvrkly a zhroutily do sebe, takže se mi uvolnil výhled dopředu.

Viděl jsem, že Hurotas mé příkazy přesně splnil, jak jsem od něho očekával. Rozvinul své muže do dvou vojů, obešel současně obě naše křídla a sevřel hyksóské agresory do kleští, v nichž uvázli jako hejno sardinek v rybářské síti.

Hyksósové bojovali s lehkomyšlnou odvahou zrozenou ze zoufalství, ale moje štítová hradba držela bez zakolísání a Hurotasovi Lakedaimónci byli čerství a nadšeně se vrhli do boje. Hnali nenáviděného nepřítele proti našim řadám jako kusy syrového masa na řeznický špalek. Střetnutí se rychle měnilo z bitvy na jatka a přeživší Hyksósové odhazovali zbraně a padali na kolena do hlíny, kterou krev proměnila v bláto. Žádali o milost, ale král Hurotas se jejich prosbám vysmál.

Křičel na ně: „Moje matka a sestry prosily vaše otce stejně, jako vy teď prosíte mě. Dám vám odpověď, kterou vaši nemilosrdní otcové dali mým drahým. Chcípňte, vy bastardi, chcípňte!“

Zmlkly poslední smrtelné výkřiky a král Hurotas vedl svou armádu přes ztichlé bitevní pole a jeho vojáci podřezávali hrdlo každému nepříteli, který se ještě hýbal nebo v něm zůstala jiskřička života. Přiznávám, že v žáru bitvy jsem na chvíli odložil vznešené chování a soucit a připojil se k oslavám vítězství tím, že jsem poslal několik zraněných Hyksósů do čekající náruče jejich hnusného boha Setha. Každé hrdlo, které jsem prořízl, jsem věnoval památce jednoho z mých odvážných mužů, již toho dne padli na tomto poli.

Snesla se noc a vysoko na obloze stál měsíc v úplňku, než jsme s králem Hurotase mohli opustit bitevní pole. Hned na počátku našeho přátelství jsem ho naučil, že všichni zranění musí být dopraveni do bezpečí a ošetřeni a okolí tábora musí být zabezpečeno a zajištěno strážemi. Teprve pak se velitelé mohou věnovat vlastním potřebám. Minula půlnoc, než jsme dostáli svým povinnostem a mohli sjet po svahu na břeh Nilu, kde kotvila jeho vlajková loď.

Na palubě nás pozdravil admirál Hui. Vedle Hurotase patřil i on k mým oblíbencům. Přivítali jsme se jako staří a drazí přátelé, jimiž jsme vskutku byli. Ztratil už většinu hustých vlasů, které mu kdysi krásily hlavu, a mezerami mezi šedivými pra-

meny prosvítala holá kůže, ale oči měl pořád jasné a bystré a jeho všudypřítomný smysl pro humor mě zahřál u srdce. Odvedl nás do kapitánské kajuty a vlastníma rukama nalil králi a mně do velkých miskovitých pohárů červené víno oslazené medem. Jen zřídka jsem měl možnost ochutnat tak vynikající nápoj a více než jednou jsem Huimu dovolil, aby mi dolil, než vyčerpání ukončilo naše radostné shledání.

Následujícího rána jsme se probudili, když už slunce stálo nad obzorem. Vykoupali jsme se v řece a smyli ze sebe prach, špínu a krev včerejší bitvy. Mezitím se na břehu utábořily spojené armády Egypta a Lakedaimónie. Nasedli jsme na čerstvé koně v čele Hurotasových legií a mých prořídých vojáků, které s vlajícími zástavami hrdě pochodovaly za zvuku bubnů a píšťal k luxorské Bráně hrdinů, abychom ohlásili naše slavné vítězství novému egyptskému faraonovi Utteriku Turovi, nejstaršímu synovi zesnulého Tamose.

Brány zlatého města jsme našli zavřené a zajištěné závorami. Popojel jsem dopředu a zavolal na strážce brány. Musel jsem výzvu několikrát opakovat, než se zbrojnoši objevili na vrcholku hradby.

„Faraon chce vědět, kdo jsi a co tady chceš,“ zavolal na mě kapitán hlídky. Dobře jsem ho znal, jmenoval se Weneg. Byl to pohledný mladý důstojník, který nosil Zlato chrabrosti, nejvyšší egyptské vojenské vyznamenání. Šokovalo mě, že mě nepoznal.

„Paměť ti slouží vskutku uboze, kapitáne Wenegu,“ křikl jsem na něho. „Jsem lord Taita, předseda Královské rady a velící generál faraonovy armády. Přišel jsem ohlásit naše slavné vítězství nad Hyksósy.“

„Počkej tady!“ rozkázal kapitán Weneg a zmizel pod cimbuřím. Čekali jsme hodinu, pak druhou.

„Zdá se, že jsi nového faraona urazil,“ ušklíbl se král Hurotas znechuceně. „Kdo to je? Znáš ho?“

Pokrčil jsem rameny. „Jmenuje se Utterik Turo. O nic jsi nepřišel, když ses s ním nesetkal.“

„Copak s tebou nebyl v těchto dnech na bitevním poli, jak je povinností panovníka?“

„Je to křehké a jemné dítě staré pětatřicet roků, které špatně snáší neurozenou společnost a hrubé chování,“ vysvětlil jsem a Hurotas se chraplavě zasmál.

„Vidím, žeš neztratil pranic ze svého umného zacházení se slovy, milý Taito!“

Konečně se kapitán Weneg objevil na hradebním ochozu. „Faraon Utterik Turo Veliký ti milostivě udělil právo vstoupit do města. Může tě doprovázet osoba, která stojí vedle tebe, ale nikdo jiný. A vaši koně musí zůstat před hradbami.“

Nad arogancí odpovědi jsem zalapal po dechu. Na jazyk se mi dralo vztekklé odseknutí, ale kousl jsem se do rtu a mlčel. Celá egyptská i lakedaimónská armáda pozorně poslouchala. Téměř tři tisíce mužů. Nemohl jsem diskutovat v tomto tónu, i kdybych stokrát chtěl.

„Faraon je velmi laskavý,“ odpověděl jsem. Brána hrdinů se těžkopádně otevřela.

„Pojď se mnou, ty bezejmenná osobo, která stojíš vedle mě,“ řekl jsem Hurotasovi stroze. Rameno vedle ramene a s rukama svírajícíma jílec meče, ale se zdviženým hledím jsme vstoupili do Luxoru. Zdaleka jsem se však necítil jako hrdina a dobyvatel.

Kapitán Weneg pochodoval v čele čtyř svých mužů před námi. V prázdných městských ulicích panovalo zlověstné ticho. Ty dvě hodiny, které nás faraon donutil čekat, jistě potřeboval k tomu, aby z ulic vyhnal obvyklé hemžící se zástupy. Když jsme dorazili k paláci, brána se otevřela jakoby z vlastní vůle, bez fanfár a jásání davů shromážděných k našemu uvítání.

Vyšli jsme po širokém schodišti ke vstupu do královského přijímacího sálu, ale obrovská budova byla opuštěná a tichá, až na ozvěnu našich bronzových sandálů. Pochodovali jsme uličkou mezi prázdnými kamennými sedadly a blížili se k trůnu na vyvýšeném pódiu na vzdálenějším konci haly.

Zastavili jsme se před prázdným trůnem. Kapitán Weneg se ke mně otočil. Promluvil drsně, choval se odměřeně. „Počkejte tady!“ vyštěkl. Aniž by zmírnil přísný výraz tváře, zformuloval ústy slova, která jsem snadno přečetl z jeho rtů: „Odpusť mi, lorde Taito. Tuto formu uvítání jsem si nezvolil. Já osobně tě chovám v nejvyšší úctě.“

„Děkuju, kapitáne,“ odpověděl jsem. „Své povinnosti ses zhostil obdivuhodně.“ Weneg kvitoval má slova zařatou pěstí přiloženou na hrud' a odvedl své muže. Hurotas a já jsme osaměle stáli v pozoru před prázdným trůnem.

Nemusel jsem ho varovat, že nás určitě někdo pozoruje z nějaké špehýrky zamaskované v kamenné zdi. Nicméně jsem cítil, že má trpělivost se podivným a nepřirozeným jednáním nového faraona napíná do krajnosti.

Konečně jsem zaslechl hlasy a vzdálený smích, které se blížily a sílily, až se prudce rozhrnul závěs za trůnem zakrývajícím vstup a do síně vešel faraon Utterik Turo, který sám sebe pocítil přízviskem Veliký. Vlasy měl upravené do zkadeřených lokken, jež mu splývaly na ramena. Kolem krku mu visely věnce z květů. Jedl granátové jablko a pecičky plival na kamennou podlahu. Mě a Hurotase okázale ignoroval. Vystoupil k trůnu a pohodlně se uvelebil na hromadě polštářů.

Faraona doprovázelo šest mladých hochů v různých fázích odění a nahoty. Všichni byli ověšení květinami a tváře většiny zdobily karmínově zbarvené rty a modré nebo zelené stíny kolem očí. Někteří žvýkali ovoce nebo sladkosti stejně jako Utterik Turo, ale dva nebo tři nesli poháry vína, z nichž upíjeli. Všichni společně se smáli a vesele štěbetali.

Faraon hodil polštář po chlapci, který šel v čele. Následovaly výbuchy smíchu, protože polštář mu vyrazil z ruky pohár vína, které mu potřísnilo tuniku.

„Ach, ty zlý faraone!“ protestoval hoch. „Podívej se, jak jsi mi zničil krásný oděv.“

„Odpusť mi prosím, drahý Anente.“ Panovník kajícně zakoulel očima. „Pojď sem a sedni si vedle mě. Slibuju, že to ne-

potrvá dlouho, ale nejdřív si musím promluvit s těmito dvěma dobrými muži.“ Faraon se poprvé od příchodu do sálu přímo podíval na Hurotase a na mě. „Vítej, drahý Taito. Doufám, že se jako vždy těšíš vynikajícímu zdraví.“ Pak přenesl pohled na mého společníka. „A kdo je ten, koho jsi s sebou přivedl? Nemyslím, že bych ho znal, nebo se mýlím?“

„Smím ti představit krále Hurotase, vládce lakedaimónského království? Bez jeho pomoci bychom nikdy nepřemohli síly Hyksósů, kteří slintali u samotných bran tvého mocného Luxoru.“ Rozpřáhl jsem paže a ukázal na muže vedle sebe. „Jsme mu zavázáni velkým dluhem vděčnosti za přežití našeho národa...“

Faraon zvedl pravou ruku, zarazil můj procítěný projev a zamýšleně hleděl na Hurotase. Podle mého názoru zbytečně a urážlivě dlouho. „Král Hurotas, říkáš? Mně však připomíná někoho jiného.“

Vyvedl mě z rovnováhy a nenapadlo mě nic, čím bych mu mohl protiředit, což je pro mě zcela netypické. Ale pak se přímo před mýma očima tato mdlá a apatická ratolest Tamosova rodu změnila v rozzlobené monstrum nahánějící strach.

„Nepřipomíná mi někoho, kdo se jmenoval kapitán Zaras a byl obyčejný voják v armádě mého slavného otce faraona Tamosa? Na toho mizeru si jistě pamatuješ, Taito, nebo snad ne? I když jsem v té době byl malé dítě, na Zarase si dobře vzpomínám. Pamatuju si jeho rozšklebený a zlý úsměšek i drzé, nestydaté chování.“ Utterik Turo zvedl hlas do jekotu, z úst mu stříkaly sliny. „Můj otec, veliký a slavný faraon Tamos, vyslal tohoto zlořečeného Zarase do Knóssu, sídelního města Nejvyššího Mínóse na ostrově Kréta, kam měl bezpečně doprovodit mé tety, princeznu Tehuti a princeznu Bekatu. Měly se vdát za Nejvyššího Mínóse jako potvrzení smlouvy o přátelství mezi našimi dvěma velkými říšemi. Zlořečený Zaras však mé královské příbuzné unesl a odvedl je na jakési barbarské a opuštěné místo na samém okraji světa. Od té doby o nich nikdo nikdy neslyšel. Já jsem obě tety miloval, byly tak krásné...“

Faraon musel obžalovací litanii přerušit. Divoce funěl ve snaze nabrat dech a uklidnit se, ale jeho roztřesený prst pořád ukazoval na Hurotase.

„Veličenstvo...“ Postoupil jsem o několik kroků k trůnu a rozpráhl paže, abych odvrátil jeho zuřivý iracionální hněv, ale on se na mě stejně vztekle obořil.

„Ty, ty zrádcovský ničemo! Mohl jsi ošálit mého otce a celý jeho dvůr, ale já jsem ti nikdy nedůvěřoval. Tvé lsti a machinace jsem vždycky prohlédl. Viděl jsem ti až do hloubi duše a poznal jsem, jaký ve skutečnosti jsi. Jsi lhář s rozeklaným hadím jazykem, proradný bídák s černým srdcem...“ Faraon ječel jako smyslů zbavený a rozhlížel se po svých strážcích. „Zatkněte tyto muže. Nechám je popravit pro velezradu...“

Náhle klesl hlasem a odmlčel se. Královskou audienční komnatu naplnilo hluboké ticho.

„Kde je moje tělesná stráž?“ vyjekl panovník naříkavě. Jeho mladíctví společníci se shlukli za ním, bledí a vydešení. Konečně promluvil ten, který se jmenoval Anent.

„Tys své strážce propustil, drahoušku. A já nikoho zatknout nemohu, zejména tyto dva zlotřilce. Připadají mi jako nestydatí vrahouni.“ Otočil se a vyběhl dveřmi zakrytými závěsem, okamžitě následován zbytkem faraonových hezkých hošíčků.

„Kde jsou moje královské stráže? Kde jsou všichni?“ Faraonův hlas nabyl nejistý, téměř omluvný tón. „Přikázal jsem jim, aby čekali v pohotovosti, připravení zatknout zločince. Kde teď jsou?“ Odpovědělo mu však jen ticho. Podíval se na nás dva, válečníky v plné zbroji, ruce v rukavicích svírající jílec meče, zamračené tváře probodávající ho pohledem. Ustoupil k závěsem zakrytému východu v zadní stěně. Vykročil jsem k němu a na jeho tváři se objevil výraz bezmezného hrůzy. Klesl na kolena a vzpráhl ke mně paže, jako by se chystal odrazit úder meče.

„Taito, můj drahý Taito. To byl jen takový žertík. Nemyslel jsem to vážně. Nechtěl jsem nikomu ublížit. Jsi můj přítel a ctěný ochránce mé rodiny. Neublížuj mi. Udělám cokoli,

abych...“ A pak se stalo něco mimořádného. Faraon se pokálel. Podělal se tak hlasitě a s takovým smradem, že jsem s vykročenou nohou na okamžik ztuhl ve vzduchu jako mramorová socha.

Za mými zády Hurotas vybuchl smíchem nefalšovaného pobavení. „Královský pozdrav, Taito! Vládce mocného Egypta tě zdraví s nejvyšší poctou, jaká v zemi existuje.“

Nevím, jak se mi podařilo nerozesmát se s ním, zkrátka jsem se ovládl a udržel vážný výraz. Přistoupil jsem k pannovníkovi, natáhl se a vzal ho za ruce, jimiž se bránil proti domnělému útoku. Postavil jsem ho na nohy a něžně ho oslovil: „Ty můj chudáčku Utteriku Turo, polekal jsem tě. Velký bůh Horus je mi svědkem, že jsem to nezamýšlel. Odeber se do svých královských komnat a vykoupej se. Obleč si čistý šat. Než to však uděláš, uděl mně a králi Hurotasovi svolení vést tvou slavnou armádu na sever k deltě a napadnout toho ničemu Chamudiho, samozvaného krále Hyksósů. Přísahou jsme se zavázali k povinnosti jednou provždy a navěky očistit prokletí a smýt krvavé skvrny, které naší vlasti přinesla hyksóská okupace.“

Utterik vytrhl své ruce z mých a couval ode mě, v obličeji stále výraz děsu. Horečně kýval hlavou a mezi vzlyky vyřážel: „Ano! Ano! Jděte! Hned! Máte mé svolení. Vezměte si všechno a každého, koho potřebujete, a jděte! Hlavně už jděte!“ Pak se otočil a utekl z královské přijímací síně. Při každém kroku mu čvachtalo v sandálech.

Opustili jsme s králem Hurotasem audienční síň a vraceli se bez doprovodu prázdnými ulicemi města. I když jsem se nemohl dočkat další fáze tažení, nechtěl jsem, aby špiclové a zvědové informovali faraona o našem spěšném odchodu z Luxoru. V budovách a uličkách se jich jistě mnoho skrývá a drží nás pod dohledem. Když jsme konečně vyšli Bránou hrdinů, spojené armády už nervózně čekaly, až se vrátíme.

Později jsem se dozvěděl, že v jejich řadách se šířily zvěsti a pověsti, které nabývaly na vážnosti, čím déle jsme se zdržovali za hradbami města. Povídalo se dokonce, že nás dva generály zatkli na základě falešného obvinění a spěšně nás dopravili do podzemních kobek a mučírén. Reakce mnoha bitvami zocelených mužů na náš návrat byla dojemná a vzala mě i krále Hurotase za srdce. Staří veteráni i mladí rekruti plakali a zdravili nás hlasy zadržávajícími se pohnutím. Přední řady se rozběhly k nám a někteří padali na kolena, aby nám políbili pancéřovaná chodidla.

Potom nás zvedli na ramena a nesli na břeh Nilu, kde kotvilo lakedaimónské loďstvo. Zpívali oslavné písně tak hlasitě, že jsme s Hurotasem z té kakofonie málem ohluchli. Musím přiznat, že jsem tehdy nepřikládal dětinským šaškárnám nového faraona žádnou váhu – moje mysl se zaobírala mnohem důležitějšími záležitostmi. Domníval jsem se, že jsme mu s Hurotasem dostatečně důrazně ukázali, kde je jeho místo, a že už o něm moc neuslyšíme.

Nastoupili jsme na lakedaimónskou vlajkovou loď, na níž nás uvítal admirál Hui. Rušný den již téměř minul a snášela se tma, přesto jsme se okamžitě pustili do plánování posledního tažení proti Chamudimu, vůdci zbytku hyksóských band v severní deltě Nilu, matky řek.

Chamudi si zřídil hlavní město v Mennoferu, který leží po proudu řeky na rozhraní údolí Nilu a jeho delty. O stavu jeho sil jsem měl přesné a aktuální informace, které mi dodávali moji agenti strategicky rozmístění na územích okupovaných a ovládaných Hyksósy.

Podle nich Chamudi vyslal všechny vojáky a válečné vozy ze severního Egypta na jih, aby se zapojili do tažení, které mělo, jak doufal, zasadit poslední a rozhodující úder ořeseným egyptským silám. Jak už jsem uvedl, dokonale načasovaný příjezd krále Hurotase učinil Chamudiho velkolepým ambicím ráznou přítrž. Většina hyksóských bojovníků nyní ležela mrtvá v ústí průsmyku před Luxorem jako hostina pro mr-

chožrouty. A už nikdy se nám nenaskytne vynikající příležitost jednou provždy skoncovat s Hyksósy a vyhnat je z Egypta, jaká se nám nabízela právě teď.

Zbytky hyksóských pěších a jízdních jednotek Chamudi soustředil ve svém sídelním městě u severní delty Nilu. Jejich celkový počet nepřesahoval tři tisíce, zatímco Hurotas a já jsme mohli vrhnout do boje dvojnásobek mužů a několik set válečných vozů. Téměř všichni byli Lakedaimónci, proto navzdory skutečnosti, že jsem beze sporu byl nejzkušenější a nejschopnější velitel v Egyptě a pravděpodobně i v celém civilizovaném světě, jsem cítil, že bych měl ze zdvořilosti přenechat velení našich kombinovaných sil králi Hurotasovi. Svou velkorysost jsem dal najevo, když jsem Hurotase vyzval, ať vyjádří svůj názor na to, jak bychom měli vést druhou fázi útoku, což bylo totéž, jako kdybych mu předal vrchní velení.

Hurotas mě obdařil chlapeckým zazubením, které jsem si pamatoval z dávné minulosti, a odvětil: „Když přijde na velení, skláním se před jediným mužem, a ten náhodou sedí u tohoto stolu naproti mně. Mluv prosím, Taito. Vyslechneme si tvůj bojový plán. Kam nás povedeš, budeme tě následovat.“

Souhlasně jsem přikývl a schválil jeho moudré rozhodnutí. Hurotas je nejen velký bojovník, ale také nikdy nedovoluje své pýše, aby zastínila zdravý rozum. Položil jsem mu proto následující otázku: „Jak to, že ses tak náhle objevil před Luxorem, aniž někdo z nás, a počítám v to i Hyksósy, věděl o tvém příjezdu? Jak se ti podařilo přivést flotilu dvaceti velkých bitevních galér stovky mil proti proudu řeky kolem hyksóských pevností a opevněných měst až sem?“

Hurotas nad mou otázkou jen lhostejně pokrčil rameny. „Mám na svých plavidlech nejlepší lodivody, kteří žijí na této zemi. Samozřejmě v to nepočítám ty tvoje, Taito. Jakmile jsme vpluli do delty Nilu, cestovali jsme jen v noci pod rouškou tmy a přes den jsme přivazovali lodě ke břehu a skrývali je pod maskovacími sítěmi pokrytými nařezanými větvemi. Naštěstí nám bohyně nebes Nút požehnala měsícem v novu

a tmavá obloha skryla náš noční postup. Hlavní nepřátelské opěrné body jsme míjeli kolem půlnoci a drželi jsme se uprostřed proudu. Možná nás vidělo pár rybářů, ale ve tmě si nás mohli splést s Hyksósy. Plavili jsme se rychle, velmi rychle. Od ústí Nilu jsme k místu, kde jsme se setkali, potřebovali jen šest nocí tvrdého veslování.“

„V tom případě máme pořád na své straně výhodu momentu překvapení,“ přemítal jsem nahlas. „I kdyby jistý počet nepřátelských bojovníků přežil bitvu u průsmyku, což není pravděpodobné, pěšky jim potrvá několik týdnů, než se dostanou do Mennoferu a vyvolají poplach.“ Vyskočil jsem ze židle a začal přecházet po palubě. Rychle jsem přemýšlel: „Až zaútočíme na Chamudiho hlavní město, nejdůležitější bude, aby se žádnému nepříteli nepodařilo utéct a dosáhnout východní hranice říše u Suezu a uniknout na Sinaj. Odtamtud by se mohli dostat do své původní vlasti dál na východě, kde by mohli přeskupit síly a po několika letech nás znovu napadnout a zopakovat stejný cyklus války a dobývání a zotročování.“

„Máš pravdu, Taito,“ souhlasil se mnou Hurotas. „Jednou to musí skončit. Budoucí generace musejí žít v míru a vzkvétat jako nejcivilizovanější národ, jaký kdy existoval, beze strachu z barbarských hyksóských hord. Ale jak nejlépe dosáhnout tohoto šťastného výsledku?“

„Mám v plánu využít velkou část našich vozů jako přehradu na východní hranici, která by zabránila uniknuvším Hyksósům v útěku do bezpečí a dosažení původní vlasti,“ oznámil jsem.

Hurotas zvažoval můj návrh jen několik vteřin, než se usmál. „Můžeme mluvit o štěstí, že tě máme, Taito. Jsi bezpochyby nejzkušenější a nejschopnější vozataj, jakého jsem poznal. Když budeš střežit hranice, žádný hyksóský pes nebude mít nejmenší šanci vrátit se do svého kotce.“

Občas svého přítele Hurotase podezřívám, že si ze mě tou přehnanou chválou utahuje, ale obvykle, jako v tomto případě, proti ní nic nenamítám.

Blížila se půlnoc, ale ani tma nezpomalila naše přípravy k odjezdu. Zapálili jsme pochodně z větví a v jejich světle jsme všechny válečné vozy naložili na lakedaimónské galéry. Poté jsme nalodili mužstvo včetně prořídlých zbytků mých egyptských pluků.

S dodatečným nákladem byly lodě tak přeplněné, že na palubách nezbylo místo pro koně. Vydal jsem podkoním rozkaz odvést koně na sever po východním břehu Nilu. A pak, pořád ve tmě, jsme odrazili od kotvišť. Předáci v podpalubí udávali tempo veslařům, lodivodi hlásili každý zákrut řeky. Klusající stáda koní téměř držela krok s flotilou, i když se lodě plavily po proudu, který je nesl k severu.

Do východu slunce jsme urazili téměř padesát mil. Zakotvili jsme a vystoupili na břeh, abychom v denním vedru odpočívali. Kone nás během několika hodin dohonili a pásli se na loukách a polích na úrodném břehu řeky.

Pole osázeli hyksóští farmáři, už jsme se totiž ocitli na území ovládaném nepřítelem. Poděkovali jsme jim za jejich velkorysost a potom jsme je posadili na otrokářské lavice k veslům a připevnili jim na kotníky připravené okovy, aby poháněli galéry admirála Huiho. Hurotasovi muži odehnali jejich ženy a já jsem se o jejich další osud nezajímal. Válka je krutá a surová a byli to Hyksósové, kdo přitáhl bez pozvání do naší země. Zabrali pole našim rolníkům a zacházeli s nimi hůř než s otroky. Nemohli čekat, že s nimi budeme jednat lépe.

Když jsme všechno zabezpečili, sedli jsme si my tři pod platan na břehu řeky a kuchaři nám naservírovali snídani v podobě opékaných klobásek a čerstvého chleba ještě teplého z jílové pece. Sousta jsme zapíjeli právě uvařeným pivem ze džbánů. Tuto snídani bych nezaměnil za nejopulentnější banquet u faraonova stolu.

Jen co slunce překročilo zenit, vrátili jsme se na palubu a pokračovali v cestě na sever k Mennoferu. Pořád nás čekaly téměř dva dny plavby, a tak jsem poprvé od nečekaného příjezdu Hurotase a Huiho dostal příležitost promluvit si s nimi

o životě, který jsme před mnoha lety společně prožívali. Zejména jsem byl zvědavý, co se stalo s mladými princeznami, které s sebou odvedli do vyhnanství, když prchali před hněvem jejich bratra faraona Tamose.

Usadili jsme se na záďové palubě vlajkové lodi, kde jsme byli sami a mimo doslech posádky. Oslovil jsem oba své dávné přátele.

„Mám pro vás řadu otázek a je mi jasné, že mnohým byste se nejraději vyhnuli. Jistě si vzpomenete, že ty dvě krásné mladé panny se těšily mé obzvláštní přízni, než jste je vy dva ničemové tak drze odvedli zpod mých ochranných křídel a z dosahu jejich milujícího bratra Tamose.“

„Uklidním tvou lascivní mysl, Taito, neboť přesně vím, jak uvažuješ,“ skočil mi Hurotas do řeči, než jsem stihl položit první otázku. „Už nejsou ani mladé, ani panny.“

Hui se souhlasně usmál. „My je s každým uplynulým rokem milujeme stále oddaněji, protože se projevíly jako neporovnatelně věrné, loajální a plodné. Moje Bekata mi dala čtyři nádherné syny.“

„A mně Tehuti porodila jedinou dceru, jejíž krása se vyvíjí popisu,“ chlubil se Hurotas.

Bral jsem jejich tvrzení skepticky, neboť dobře vím, že všichni rodiče mají o svých potomcích přehnaně vysoké mínění. Teprve mnohem později, když jsem na vlastní oči spatřil Hurotasovu a Tehutinu jedinou dceru, jsem si uvědomil, jak těžce jsem jí tehdy křivdil.

„Nepředpokládám, že vám Bekata a Tehuti daly pro mě nějaký vzkaz,“ snažil jsem se o tesklivý tón. „Naděje, že bychom se setkali, byla velmi malá a vzpomínka na mě za ty roky určitě vybledla...“ Nenechali mě dokončit skromné prohlášení a vybuchli smíchem.

„Zapomenout na tebe?“ ptal se Hurotas přes záchvaty smíchu. „Jen s velkými obtížemi se mi podařilo přesvědčit manželku, aby zůstala doma v Lakedaimónii a neodplula s námi do Egypta hledat svého drahého Tatu.“ Srdce mi poskočilo, když

jsem slyšel, jak napodobuje přesnou výslovnost mé mazlivé přezdívký. „Dokonce mi nevěřila, že si doslovně zapamatuju vzkaz, který mi pro tebe dala, a trvala na tom, že ho napíše na papyrusový svitek, který ti osobně odevzdám.“

„Papyrus!“ zvolal jsem potěšeně. „Kde je? Okamžitě mi ho dej.“

„Odpusť mi prosím, Taito,“ omlouval se Hurotas zkroušeně, „ten svitek byl příliš objemný, abych ho s sebou vláčel. Musel jsem ho nechat v Lakedaimónii.“ Nevěřicně jsem na něho zíral a snažil se najít slova, jimiž bych ho pokáral tak přísně, jak si zasloužil. Nechal mě ještě chvíli trpět a pak už se neovládl a zazubil se. „Věděl jsem, co by sis o tom myslel, Taito! Proto jsem svitek uložil do sedlové brašny, která leží v mé kajutě v podpalubí.“

Praštil jsem ho do ramene silněji, než bylo skutečně nutné. „Okamžitě ho přines, ty ničemo, jinak ti nikdy neodpustím.“ Hurotas sešel do podpalubí a hned se vrátil s objemným papyrusovým svitkem. Vytrhl jsem mu ho z ruky a odnesl na přední palubu, abych mohl být sám a nikdo mě nevyrušoval. Něžně, téměř uctivě jsem rozmotal první list a přečetl si úvodní pozdrav.

Nikdo koho znám, neumí namalovat hieroglyf tak umělecky jako moje milovaná Tehuti. Sokola se zlomeným křídlem, mou osobní značku, nakreslila tak nádherně, že vypadal jako živý, jako by se chystal vzlétnout z pomalovaného papyrusového svitku, na který jsem se díval usazenýma očima, a zamířit přímo do mého srdce.

Slova, která napsala, se mě dotkla tak intimně, že se nedokážu přimět, abych je opakoval jiné živé duši.

Ráno třetího dne po odplutí od Luxoru dosáhla naše flotila místa vzdáleného jen dvacet mil proti proudu od hyksóského opevnění v Mennoferu, který se rozkládá na obou březích Nilu. Tam jsme vytáhli naše galéry na pláž a vyložili z nich

válečné vozy. Podkoní přihnali koně a rozdělili je do jednotlivých oddílů, vozatajové jim pak nasadili postroje.

My tři jsme se sešli k poslední válečné poradě na palubě vlajkové lodi lakedaimónské flotily a znovu jsme detailně probrali naše plány a vzali v úvahu každou náhodnou eventualitu, se kterou jsme se při útoku na Mennofer mohli setkat. Pak jsem rychle, ale vroucně objal Huiho a Hurotase, svolal na jejich hlavy požehnání a přízeň všech bohů a rozloučili jsme se. Vydal jsem se se svým oddílem válečných vozů k Rudému moři, abych Hyksósům zablokoval únikovou trasu z Egypta, zatímco ostatní pokračovali na sever, aby zaujali postavení, z něhož budou moci vyrazit k poslednímu a rozhodujícímu útoku na pevnost hyksóského náčelníka Chamudiho.

Hurotas a Hui dopluli do přístavu pod Mennoferem a zjistili, že Chamudi ho již vyklidil a loď uvázané u kamenných mol zapálil. Příkrov černého kouře z hořících plavidel jsem viděl i já se svými jezdci, když jsme čekali na egyptských hranicích u Suez. Hurotas a Hui však dorazili včas, aby před plameny zachránili téměř třicet hyksóských galér. Bohužel jsme neměli dost posádek, abychom mohli tato plavidla obsadit.

A tady vstoupila do hry moje eskadra válečných vozů. Zaujali jsme postavení podél hranice mezi Egyptem a Sinají a během pouhých několika hodin jsme už měli plné ruce práce s chytáním a shromažďováním stovek uprchlíků, kteří utíkali z Mennoferu odsouzeného k porážce. Všichni samozřejmě prchali obtíženi svým cenným majetkem.

Zajatce jsme pečlivě třídili. Nejprve jsme veškerého jmění zbavili staré a nemocné a pak jsme jim dovolili odejít do Sinajské pouště s pohružkou, že se nikdy nesmějí vrátit na egyptskou půdu. Mladé a silné jsme svázali k sobě ve skupinách po deseti a i s jejich majetkem jsem je odeslal k Mennoferu a Nilu. Zraněné krajany nesli na zádech. Muži byli odsouzeni ke krátkému životu na veslařských lavicích našich galér nebo při těžké dřině na polích, rozkládajících se na březích Nilu. Mladší ženy – alespoň ty, které nebyly groteskně ohyzdné –

budou odeslány do veřejných nevěstinců a zbytek najde za-
městnání v kuchyních nebo sklepeních vznešených domů
našeho velkého Egypta. Role se zcela obrátily a Hyksósům se
dostane stejného zacházení, jemuž jsme se museli podrobit my
Egyptané, když jsme byli v jejich područí.

Když jsme dorazili k Mennoferu se zuboženými řadami za-
jatků, pochodujících před našimi vozy, našli jsme město v ob-
ležení Hurotasových legií. Válečné vozy se při obléhání příliš
nehodí, proto naši vozatajové sesedli a jali se pomáhat při ko-
pání tunelů pod hradbami, jimiž jsme chtěli proniknout do
města a vyhnat odtamtud Chamudiho a jeho ničemy, kteří se
tam dosud zdržovali.

Každé obléhání je jednotvárné a časově náročné. Naše ar-
máda byla nucena tábořit před hradbami Mennoferu skoro půl
roku, než se s mohutným burácením zvedl sloup prachu vidi-
telný z velké vzdálenosti, jak se zřítily hradby na východní
straně, a naši muži vtrhli průlomem do města.

Plenění Mennoferu trvalo mnoho dní, protože se rozkládal
na obou březích řeky. Naše vítězné oddíly konečně dopadly
Chamudiho, který se i s rodinou zbaběle uchýlil do sklepení
pod svým palácem. Přálo nám štěstí, neboť náčelníkova rodina
seděla na obrovském pokladu zlatých a stříbrných prutů, jehož
součástí bylo mnoho velkých beden se šperky a klenoty. Cha-
mudi a jeho předchůdci shromažďovali poklad téměř sto let,
kdy zotročovali obyvatelstvo Egypta. Hurotasovy jednotky es-
kortovaly stádo královských ničemů a lumpů na břeh Nilu za
doprovodu hudby a smíchu. Tam byli všichni utopeni, počí-
naje nejmladšími.

Byly mezi nimi dvě dívky, dvojčata ve věku dvou nebo tří
let. Na rozdíl od toho, co jsem od jejich kmene očekával, ne-
byly na pohled odpudivé, ve skutečnosti to byly roztomilé
holčičky. Jejich otec Chamudi plakal, když je vojáci stáhli do
vody a drželi pod hladinou. Ani na tohle jsem nebyl přípra-
vený. Zkušenosti mě přivedly k názoru, že Hyksósové nejsou,
stejně jako všechna divoká zvířata, schopni lásky a žalu.

Obávaný Chamudi přišel na řadu jako poslední. Přichystali jsme mu složitější odchod ze světa než členům jeho rodiny. Poprava začala stahováním kůže zaživa pomocí nožů rozpálených dočervena v koších s dřevěným uhlím. Následovalo čtvrcení, které u diváků vyvolalo další vlnu veselí. Hurotasovi muži měli očividně velmi svérázný smysl pro humor.

Během děsivé popravy se mi podařilo zachovat neutrální výraz. Nejraději bych se jí vůbec neúčastnil, ale mou nepřítomnost by naši muži vnímali jako projev slabosti. Zdání je životně důležité, kdežto reputace pomíjívá.

Hurotas, Hui a já jsme se do paláce vrátili zaražení a nemluvní. Brzy jsme se však rozveselili, když jsme začali počítat a zapisovat obsah sklepní pokladnice pod Chamudiho palácem. Je pozoruhodné, že i když všechno v životě ztratí svou chuť, zlato nás neustále fascinuje a přitahuje.

Pomáhalo nám padesát nejdůvěryhodnějších Hurotasových mužů, a přesto nám trvalo několik dní, než jsme celý poklad rozložili. Když jsme konečně posvítili lucernami na haldy vzácných kovů a barevných kamenů, světlo, které se od nich odráželo, nás málem oslepilo. Zírali jsme v němém úžasu.

„Vzpomínáš na krétský poklad, který jsme získali v pevnosti Tamiat?“ zeptal se mě Hurotas polohlasem.

„Když jsi byl ještě mladý kapitán legionářů a jmenoval ses Zaras? Na to nikdy nezapomenu. Tehdy jsem si myslel, že na celém širém světě ani nemůže být tolik zlata a stříbra.“

„A to nebyla ani desetina toho, co máme tady a teď,“ zdůraznil Hurotas.

„Ještě že tak,“ opáčil jsem.

Hurotas a Hui se na mě tázavě zadívali. „Co tím chceš říct, Taito?“

„To, že musíme poklad rozdělit nejméně na čtyři díly,“ vysvětlil jsem. Když pořád nechápali, doplnil jsem: „Ty, já, Hui a faraon.“

„Snad nemíníš Utěráka?“ žasl Hurotas. „I když by mu podle těch hošíků, co se kolem něho motali, slušelo spíš jméno Vytěrák. Vytěrák zadků,“ upřesnil.

„Právě toho míním!“ potvrdil jsem. „Utterika Tura Velikého, egyptského faraona. Tento poklad byl původně ukraden jeho předkům.“

Oba dlouho tiše přemýšleli o mých slovech a pak se Hurotas taktně zeptal: „Mám to chápat tak, že chceš zůstat v Utterikově království?“

„Přirozeně!“ Otázka mě překvapila. „Jsem egyptský šlechtic! Vlastním v této zemi rozsáhlé majetky. Kam jinam bych šel?“

„Věříš mu?“

„Komu?“

„Utterikovi, Vytěrákovi zadků, komu jinému?“

„Je můj faraon. Samozřejmě že mu věřím.“

„Kde byl tvůj faraon, když se bojovalo u Luxoru?“ dotíral Hurotas nelítostně. „Kde byl, když jsme dobývali tyto hradby?“ máchl rukou k obvodu města.

„Chudák Utterik není bojovník. Má něžnou duši,“ snažil jsem se panovníka omlouvat. „Na rozdíl od svého otce Tamose, který byl velký a neohrožený válečník.“

„Mluvíme o synovi, ne o otci,“ poukázal Hurotas.

Zmlkl jsem a přemítal o jeho slovech. Nakonec jsem se zeptal: „Mám tomu rozumět tak, že se se mnou nevrátíš do Luxoru, až půjdu podávat hlášení faraonovi Utteriku Turovi?“

Zavrtěl hlavou. „Mé srdce leží v Lakedaimónii u milované ženy, která je mou královnou, a u naší dcery. Svou práci v Luxoru jsem dokončil. Kromě toho v tom městě pořád žijí lidé, kteří si mě pamatují jako mladého Zarase. S tvým faraonem Utterikem Turem jsem se setkal jen jednou a nedal mi žádný důvod, abych ho měl rád nebo mu důvěřoval. Myslím, že se raději vrátím do své citadely, kde mám plnou kontrolu nad situací.“ Přistoupil ke mně a poklepal mi na rameno. „Milý příteli, jestli jsi tak moudrý, jak si o tobě všichni myslíme, svěříš svůj podíl z tohoto pokladu mně. Bezpečně ti ho uschovám do té doby, než se přihlásíš, abych ti ho vrátil. Věř, že neutrpíš žádnou škodu. Pokud se totiž nemýlím ve svém podezření, budeš mít hodně pádný důvod být mi vděčný.“

„Budu o tom přemýšlet,“ zašeptal jsem nešťastně.

Hurotas a Hui se zdrželi ještě deset dní. Nakládali na lodě otrocky a další kořist, jíž se zmocnili v Mennoferu, včetně mého podílu na hyksóském pokladu, protože jsem se po dlouhém váhání nakonec rozhodl svěřit ho do Hurotasovy péče. Pak naložili válečné vozy a koně a rozloučili jsme se na kamenném molu na západním břehu Nilu.

Byli s námi i čtyři synové Huiho a princezny Bekaty. Každý z nich velel eskadře válečných vozů. Měl jsem jen málo příležitostí se s nimi blíže seznámit, zdálo se mi však, že zdědili hodně vlastností po otci i královské matce, což pro mě znamenalo, že to byli skvělí mladíci a odvážní a obratní vozatajové. Nejstarší se ze zřejmých důvodů jmenoval Huisson, další tři Sostratus, Palmys a Leo. Barbarská řecká jména, jistě, ale objali mě a oslovovali „vážený a slavný strýčku“, což jen podpořilo vysoké mínění, které jsem si o nich udělal. Slíbili, že hned po návratu do Lakedaimónie ode mě vyřídí láskyplné pozdravy své matce a tetě.

Hurotas vypsál navigační pokyny pro plavbu od delty Nilu k ostrovům Lakedaimónie a spolu s potvrzením o přijetí mého podílu z pokladu mi je vtiskl do ruky. „Teď už nemáš žádnou výmluvu, proč nás nenavštívit při první příležitosti, která se ti naskytne,“ řekl mi zastřeným hlasem, jak se snažil potlačit smutek při našem druhém významném loučení.

Já jsem na oplátku popsal papyrusové svitky pro dvě milované princezny Tehuti a Bekatu, aby jim je jejich manželé odevzdali, jen co se dostanou domů. Nemohl jsem věřit těm dvěma surovcům, jakkoliv byli laskaví a milí, že svým družkám přednesou mé vzácné poselství doslovně. Použil jsem výrazů neobyčejné poetické krásy, které mě i po tolika letech, kdy jsem si je v duchu opakoval, přivedly k slzám.

Poté všichni nastoupili na galéry a odrazili od mola. Bubny udávaly tempo veslařům, dlouhá vesla se nořila do vody, zabrala, zvedla se a znovu zanořila. Lodě se seřadily do kýlové formace, která připomínala právě probuzeného obrovského

mořského draka, a poháněny proudem zmizely za nejbližším zákrutem říčního koryta. Mířily k deltě, kde se Nil vlévá do Prostředního moře.

Zůstal jsem sám a smutný.

O tři dny později jsem vstoupil na palubu vlastní galéry a zamířili jsme na jih k domovu a ke zlatému městu Luxor. Srdce jsem měl stále obtěžkané smutkem a mé myšlenky putovaly opačným směrem, než mě unášel vítr a záběry vesel.

Připluli jsme do luxorského přístavu pod městem a bylo jasné, že holubí poslové do faraonova paláce již přinesli zvěst o našem grandiózním vítězství u Mennoferu. U říčního nábreží čekali tři jeho nejvyšší postavení ministři a za nimi se shromáždilo, podle mého odhadu, veškeré obyvatelstvo Horního Egypta. V pozadí zástupů stálo nejméně dvacet velkých vozů, každý tažený dvanáctispřežím volů. Usoudil jsem, že jsou určeny k převozu pokladu do města, kde faraonovy pokladnice již bezpochyby dychtivě čekaly na nový přírůstek. Nesourodá kapela složená z harf, fléten, lyr, tamburín a bubnů energicky vyhrávala nejnovější verzi hymny oslavující faraona Utterika Tura. Povídalo se, že ji složil sám. Zdálo se, že egyptská populace otrhala všechny palmové listy v zemi a teď jimi nadšeně mávala a prozpěvovala spolu s kapelou.

Moje vlajková loď přirazila k hlavnímu molu a já byl připraven přijmout chválu a vděčné díky faraona a všeho egyptského lidu za to, že jsem je navždy zbavil Chamudiho hrozby a jeho barbarského kmene, a za navrácení obrovského pokladu z nepřátelských pokladnic.

Utterikův vedoucí ministr byl krásný mladý muž, který získal obrovský majetek obchodem s otroky. Jmenoval se lord Mennakt. Byl důvěrným společníkem faraona a s největší pravděpodobností k němu měl blízko i tělesně, neboť jsem se doslechl, že oba sdíleli nepřirozené chlípné choutky. Jeho pro-

jev mu jistě sepsal písař, protože četl z papyrusového svitku monotónním hlasem a zakoktával se na každém slově, které mělo více než jednu slabiku. Nedostatek řečnického nadání bych mu odpustil, rozzlobilo mě však, že se ani jednou nezmínil o mém podílu na posledním úžasném válečném tažení proti Hyksóům. Byl jsem to přece já, kdo mu stál v čele. Ve skutečnosti moje jméno vůbec nevyslovil. Mluvil pouze o svém ochránci a mecenáši faraonu Utteriku Turovi a o věrných a odvážných legiích, jimž měl panovník velet v bitvě. Velebil faraonovu odvahu a vojevůdcovské schopnosti, jeho moudrost a ryzí genialitu, s níž osvobodil náš Egypt po stovce let zotročování a cizí dominance. Zdůraznil, že pět jeho bezprostředních předchůdců, mezi nimi jeho vlastní otec Tamos, smutně selhalo, když se pokoušeli o totéž. Oslavnou řeč ukončil poukazem na to, že tímto velkolepým vítězstvím faraon Utterik Turo získal prominentní místo po boku Hora, Isidy, Osirise a Hathor v panteonu naší otčiny. Z tohoto důvodu, vysvětlil Mennakt, bude velká část hyksóského pokladu, který faraon Utterik získal v Mennoferu, použita na stavbu chrámu, jenž oslaví jeho vzestup nad obyčejný pozemský stav mezi nesmrtelné obyvatele nebes.

Zatímco nás lord Mennakt oblažoval a poučoval svým projevem, moje posádky vykládaly poklad, který jsme přivezli, a skládaly ho na nábreží. Byl to úžasný pohled, který nevyhnutelně přilákal pozornost shromážděných davů, jež se odvrátily od řečníka a jeho réterských kvalit.

Když se ministr konečně prokoktal k mlčení, zazněly rozkazy. Vozy předjely a zpocení otroci na ně naložili bedny s drahými kovy a klenoty. Vozkové zapráskali biči a okamžitě je obklopila eskorta těžce vyzbrojených palácových stráží. Vzápětí karavana vyrazila po příjezdové cestě k hlavní luxorské bráně.

Velmi mě to překvapilo. Předpokládal jsem, že bude mou ctí vést procesí a formálně nabídnout poklad faraonovi. Kdyby přijal můj dar, bylo by jeho povinností poctit mě uznáním

a pochvalou. Vykročil jsem k lordu Mennaktovi, abych protestoval a dožadoval se oprávněného místa v čele karavany s pokladem.

Netušil jsem, že v tlaku těl všude kolem mě, když jsem byl navíc plný momentálních starostí, proniklo z davu na nábreží na palubu mé vlajkové lodi šest vysokých důstojníků palácových stráží, jimž se nenápadně podařilo obklíčit mě hradbou zbroje a vytasených mečů.

„Lorde Taito, v souladu s faraonovým výslovným rozkazem tě zatýkám pro velezradu. Následuj mě, prosím.“ Velitel oddílu mi promluvil do ucha tiše, ale důrazně. Otočil jsem se a v úžasu na něj zíral. Chvilí mi trvalo, než jsem poznal kapitána Wenega, jehož jsem si tolik vážil.

„Co je to za nesmysl, kapitáne Wenegu? Jsem s největší pravděpodobností nejoddanější faraonův poddaný,“ protestoval jsem pobouřeně. Nevšiml si mého výbuchu a pokynul svým poskokům, kteří mě okamžitě sevřeli tak těsně, že jsem nemohl bojovat. Cítil jsem, jak mi jeden z nich vytáhl meč z pochvy a pak mě odvedli k nástupnímu můstku. V té chvíli lord Mennakt pokynul kapele za svými zády a ta spustila další oslavný hymnus na počest božského faraona, takže mé protesty nikdo z diváků neslyšel. Než mě eskorta vyvedla na kamenné molo, hustý dav se otočil a následoval kapelu a procesí vozů s pokladem po příjezdové cestě k hlavní městské bráně.

Jakmile jsme osaměli, kapitán Weneg rozkázal svým lidem, aby mi řemínky z nevydělané kůže spoutali ruce za zády. A to už k nám další strážní přivezli čtyři válečné vozy. Pevně svázaného mě hodili na plošinu prvního vozu. Zapráskaly biče a naše malá kavalkáda cvalem vyrazila ne za kapelou a vozy s pokladem k hlavní bráně, nýbrž boční cestou, která míjela město a pak se větvila ke skalnatým kopcům na obzoru. Cesta byla málo používaná, po pravdě řečeno se jí většina obyvatel města důsledně vyhýbala. Nic divného, když uvážíme, kam vedla. Necelých deset mil za královským palácem a městskými hradbami se zvedal nízký zvlněný hřeben, na němž se

vypínala zlověstná stavba z tesaného rostlého kamene temně namodralé barvy. Její tvar a vzhled hovořily jasnou řečí a prozrazovaly její určení. Bylo to královské vězení, uvnitř kterého se nacházel popraviční dvůr se šibenicí a také státní mučirna.

Museli jsme překonat nevelký vodní tok, abychom se dostali k mírnému svahu. Most byl úzký a kopyta koní do něho hlasitě bušila. Mé zjištěné představitivosti to znělo jako rytmus Pochodu smrti. Eskorta se zastavila před vraty pevnosti, příhodně pojmenovanými Brána utrpení a smutku. Padací dveře byly vsazeny do mimořádně silné hradební zdi a vcházelo se jimi do nitra věznice. Kapitán Weneg seskočil z vozu a jílcem meče na ně zabušil. Téměř ihned se vysoko nad námi na cimbuří nad padací mříží vynořil černě oděný strážný. Hlavu měl zakrytou kápí stejné barvy, pod níž byly vidět jen oči a ústa.

„Kdo se dožaduje vstupu?“ houkl na nás.

„Vězeň a eskorta,“ odpověděl Weneg.

„Vstupte na vlastní nebezpečí,“ varoval nás strážný. „Ale vězte, že všichni nepřátelé faraona a Egypta jsou navěky zatraceni, jakmile se ocitnou uvnitř těchto zdí!“ Padací dveře se s hrkotem zvedly a my jsme pod nimi projeli. Přesněji řečeno projel pouze vůz, na kterém jsem seděl, ostatní tři s eskortou zůstaly venku. Hned nato za námi padací mříž hlasitě zapadla.

Vnitřní zdi nádvoří zdobily řady a řady výklenků, které se zvedaly do takové výšky, že jsem musel zaklonit hlavu, abych spatřil úzký čtverec modré oblohy.

Z každého výklenku se na mě šklebila lidská lebka, byly jich stovky, možná tisíce. Nebyl jsem tady poprvé, při několika příležitostech jsem navštívil nešťastníky uvězněné za těmito zdmi, abych je obdaroval a poskytl jim útěchu. Ale v tak výrazné přítomnosti smrti jsem pokaždé klesl na duchu a naskočila mi husí kůže. Tím spíš teď, kdy se hrozba týkala mě osobně.

„Dál už tě doprovázet nemohu, lorde Taito,“ řekl Weneg tiše. „Pochop prosím, že pouze plním rozkazy. V tom, co jsem

musel udělat, nebylo nic osobního a neměl jsem z toho žádnou radost.“

„Chápu tvou nepříjemnou situaci, kapitáne,“ opáčil jsem. „Doufám, že naše příští setkání bude pro nás oba příjemnější.“

Weneg mi pomohl sestoupit z podlažky vozu a pak mi jediným svihem dýky přerízl pouta na zápěstí. Rychle absolvoval formality spojené s mým předáním vězeňským dozorcům a odevzdal jim svitek s obžalobou. Pod dokumentem jsem rozeznal hieroglyf faraona Utterika Tura. Pak mi Weneg zasalutoval a udělal čelem vzad. Díval jsem se za ním, jak nasedl do vozu a natočil ho k bráně. Jen co se padací mříž zvedla natolik, aby pod ní mohl proklouznout, práskl do koní a vrátil se na denní světlo.

Přijímali mě čtyři vězeňští dozorcí. Jakmile Weneg opustil nádvoří, jeden si sundal černou kápi a posměšně si mě přeměřil. Měl neuvěřitelně obézní postavu, od čelistí mu až k hrudi visely girlandy tuku.

„Tvá přítomnost je nám velkou ctí, vznešený lorde. Nestává se často, že se nám dostane příležitosti hostit tak vynikající osobnost, muže, který se těší nejlepší pověsti a vládne obrovským bohatstvím – samozřejmě až po faraonovi. Jsem rozhodnutý řádně se o tebe starat. Ale nejprve dovol, abych se představil. Jmenuju se Karbod.“ Uklonil se a ukázal mi holou lebku pokrytou obscénním tetováním, zpodobňujícím dvojice v nejrůznějších zvrácených aktech. „Tak sečtělému a vzdělanému muži jako ty jistě neuniklo, že když mé jméno vyslovíš odzadu dopředu, uslyšíš *dobrák*. Napoví ti to, co ode mě můžeš očekávat. Ti, kdo mě dobře znají, mi často říkají Karbod Hrozný.“ Ten tlustoch trpěl nervovým tikem. Po každé větě se mu rychle rozmrkalo pravé oko. Neodolal jsem pokušení a mrkl jsem na něho.

Přestal se křenit. „Vidím, že se ti moje žertíky líbí, můj pane. Až přijde čas, nabídnu ti žerty, při kterých budeš umírat smíchem,“ sliboval. „Ale toto potěšení budeme muset prozatím odložit. Faraon tě nechal vsadit do žaláře za velezradu, ale do-

sud tě neprohlásil za vinného ani tě neodsoudil. Ta chvíle však přijde a já budu připravený, o tom tě mohu ujistit.“

Začal mě v kruhu obcházet, ale já jsem se otáčel synchronně s ním a pořád jsem k němu byl obrácený čelem. „Přidržte ho!“ štěkl na své katany. Popadli mě za paže, zkroutili je a srazili mě na kolena.

„Máš nádherné šaty, můj pane,“ poznamenal Karbod. „Tak krásný oděv se málokdy vidí.“ Měl pravdu, protože jsem očekával, že promluví k faraonovi a státní radě, až budu předávat ukořistěný hyksóský poklad. Na hlavě jsem měl úžasnou přilbici, kterou jsem odňal hyksóskému generálovi v bitvě před mnoha lety, byl to mistrovský kousek vyrobený ze zlata a stříbra. Kolem ramenou mi viselo Zlato chvály a Zlato chabrosti na stejně nádherných řetězech. Tato vyznamenání mně osobně udělil faraon Tamos za služby a oběti, které jsem mu přinesl. Věděl jsem, že když mám na sobě tyto odznaky a trofeje, musí na mě být úžasný pohled.

„Nesmíme dovolit, aby se tyto vzácné kousky ušpinily nebo poškodily. Musíš je okamžitě sundat a já ti je uschovám,“ vysvětloval Karbod. „Ujišťuju tě, že ti je vrátím, jakmile se očistíš z obvinění, která jsou proti tobě vznesena. Pak tě faraon prohlásí za nevinného a budeš propuštěn z mé péče.“ Mlčky jsem se na něho díval a nedopřál jsem mu tu radost, abych protestoval nebo se hájil, či ho dokonce prosil. „Moji lidé ti pomůžou se svlékáním,“ dokončil svůj krátký projev. Věděl jsem, že stejnou řeč poslouchali i nešťastníci, z nichž zůstaly pouze lebky ve výklencích nade mnou.

Pokývl svým katanům, kteří mi sundali z hlavy přilbici a z krku zlaté řetězy a pak mi strhali nádherný šat kryjící mé tělo, až jsem zůstal nahý, až na malou bederní roušku. Nakonec mě zvedli na nohy a donutili projít dveřmi v zadní zdi nádvoří.

Karbod kráčet vedle mě. „Všichni, kdo pracujeme tady uvnitř věžeňských zdí, jásáme radostí, že na trůn usedl faraon Utterik Turo.“ Třikrát nebo čtyřikrát zamrkal, aby dal najevo vzrušení, a hlava se mu pohupovala v rytmu víček.

„Faraon nám změnil život a učinil z nás nejdůležitější občany velikého Egypta. Za vlády faraona Tamose jsme prolili krev sotva jednou týdně, ale nyní nás jeho nejstarší syn zavaluje prací od rána do večera. Když nesekáme hlavy, trháme vnitřnosti z mužů a žen, lámeme jim údy, věšíme je za krk nebo za varlata, žhavým železem jim stahujeme kůži z těla.“ Vesele se zasmál. „Moji bratři spolu s mými pěti syny byli ještě před rokem bez práce, dnes jsou stejně jako já zaměstnaní na plný úvazek jako kati a mučitelé. Faraon Utterik Turo nás každých pár týdnů zve do svého královského paláce v Luxoru. Rád se na nás dívá, když konáme svou povinnost. Sem nás samozřejmě navštěvovat nechodí. Je přesvědčený, že v těchto zdech přebývá těžká kletba. Lidé sem přicházejí za jediným účelem – zemřít. A my jsme hrstka vyvolených, která jim v tom pomáhá. Ale faraon se s obzvláštním potěšením dívá na mě, jak pracuju na mladých dívkách, zejména když jsou těhotné. Proto je odvádíme do paláce. Jedna z mých slabuštek spočívá v tom, že je zavěším na bronzové háky upevněné na lešení a pak jim jinými háky vyrvu z dělohy živý plod.“ Karbod při tom popisu slintal jako hladové zvíře. Mně se z těch hrůz zvedal žaludek.

„Nechám tě se dívat, abych ti zkrátil čekání, než na tebe přijde řada. Obvykle za to vybírám poplatek, ale tys mi přenechal svou helmu a zlaté řetězy, za což ti jsem vděčný...“ Byl to jeden z nejnechutnějších tvorů, s jakým jsem se kdy setkal. Černou kapuci a plášť nosil zřejmě proto, aby zakryl krev svých obětí, ale takto zblízka jsem si všiml, že některé skvrny byly dosud vlhké a v místech těch zaschlých začínala látka hnít, takže se nad ním vznášel odporný smrad smrti a rozkladu jako vlhký opar nad stojatou bažinou.

Jeho pomocníci mě vlekli těmito lidskými jatky, kde jejich kolegové vykonávali příšerné dílo. Výkřiky týraných obětí se odrážely od holých kamenných zdí a splývaly s praskáním bičů a žoviálním smíchem profesionálních mučitelů. Pach čer-

stvé krve a lidských výkalů byl tak silný, že jsem se dusil a lapal po dechu.

Nakonec jsme sestoupili po úzkém kamenném schodišti do maličké podzemní cely bez oken. Svítila v ní jediná svíčka, jinak byla holá a prázdná. Poskytovala sotva tolik prostoru, abych mohl usednout na podlahu, když jsem si přitáhl kolena pod bradu. Žalárníci mě postrčili dovnitř.

„Datum tvého soudu před faraonem bylo stanoveno ode dneška za tři dny. Přijdeme pro tebe, abychom tě odvedli do paláce, ale jinak tě už nebudeme obtěžovat,“ ujistil mě Karbod.

„Ale já přece potřebuju jídlo a čerstvou vodu, abych se mohl napít a umýt,“ protestoval jsem. „A taky budu potřebovat k soudu čisté šaty.“

„O takový luxus se musí vězňové postarat sami. My jsme zaměstnaní lidé. Nemůžeš od nás čekat, že se budeme zabývat takovými prkotinami.“ Karbod se zachechtal, sfoukl oharek svíčky a schoval ho do kapsy pláště. Pak přibouchl dveře cely a slyšel jsem, jak venku zarachotil klíč v zámku. Tři dny bez vody v této těsné, nevětratelné a dusné kamenné kleci budou velmi náročné a já si nebyl jistý, zda je přežiju.

„Zaplatím ti!“ křikl jsem za ním zoufale.

„Nemáš nic, čím bys mi mohl zaplatit,“ donesl se ke mně Karbodův hlas i přes silné dveře, ale jeho kroky postupně utichly a moje cela se ponořila do absolutní tmy.

Za určitých okolností dokážu kolem sebe utkat ochranné kouzlo, které mi slouží stejně jako kukla u některých druhů hmyzu. Jsem schopen uchýlit se na bezpečné místo ve svém nitru. Právě to jsem nyní udělal.

Časně ráno třetího dne mého uvěznění mě Karbod a jeho katani jen s velkými obtížemi přivolali ze vzdáleného koutku v mé mysli, kam jsem se stáhl. Slyšel jsem jejich slabé a vzdálené hlasy a postupně jsem si uvědomoval jejich ruce, které do mě tloukly a tráslly mnou, cítil jsem kopance okovaných san-

dálů. Ale k plnému vědomí jsem se probral teprve tehdy, když mi do obličeje chrstli vědro vody. Popadl jsem vědro oběma rukama a nalil si zbytek vody do úst a polkl, i když se mi ho ti tři mučitelé snažili vytrhnout ze sevření. Hlt vlažné a špinavé vody mě zachránil, cítil jsem, jak mi do vysušeného těla proudí síla a energie, v baštách mé duše se doplnily zásoby. Sotva jsem vnímal šlehnutí Karbodova biče na nahých zádech, když mě strkali po schodech na světlo a sladký vzduch jasného dne. Ohavný zápach vězení byl jako nektar z růží ve srovnání s celou, ze které mě vyvlekli.

Odvedli mě na Nádvoří lebek, kde už čekal kapitán Weneg vedle svého válečného vozu. Po jediném pohledu se Weneg odvrátil od mého potlučeného obličeje a vychrtlého těla a raději načmáral svůj znak na svitek, jímž musel Karbodovi potvrdit převzetí vězně. Pak mi vozatajové pomohli nahoru. Byl jsem slabý jako moucha a sotva jsem se držel na nohou, přestože jsem se snažil nedávat to najevo.

Weneg popadl otěže a otočil vůz k bráně. Karbod ke mně vzhlédl a s úsměskem na rtech na mě křikl: „Těším se na tvůj návrat, můj pane. Pro tvou popravu jsem vymyslel několik speciálních postupů. Určitě tě pobaví.“

Když jsme dojeli k potoku na úpatí kopců, Weneg zastavil vůz, podal mi ruku, pomohl mi sestoupit a odvedl mě k vodě.

„Jistě se budeš chtít osvěžit, můj pane.“ Na rozdíl od dobrého Karboda mě kapitán oslovil bez špetky ironie. „Netuším, co se stalo s tvou nádhernou uniformou, ale přivezl jsem ti čistou tuniku. Takto před faraona předstoupit nemůžeš.“

V potoku tekla krásně studená a sladká voda. Smyl jsem ze sebe zaschlou krev a věžeňskou špínu, která se na mě nalepila, a pak jsem si rozčesal dlouhé husté vlasy, na něž jsem oprávněně pyšný.

Weneg samozřejmě musel na základě předchozích zkušeností vědět, co se stalo s mou přílbicí a zlatými řetězy, jakmile na nich Karbod spočinul pohledem, a tak mi přivezl prostou modrou vozatajskou tuniku, abych mohl zakrýt svou nahotu.

Kupodivu můj vzhled spíše zlepšila, protože v ní vynikl můj štíhlý svalnatý trup. Neměl jsem u sebe bronzové zrcadlo, ale odraz na hladině vody mi dodal odvahy. Přirozeně jsem zdaleka nebyl v nejlepší formě, ale i s podlitinami na tváři, památkou na Karbodovy pomocníky, jsem mohl hrdě zvednout hlavu s vědomím, že co do vzhledu se mi vyrovná málokdo, a to i u faraonova dvora.

Weneg mi rovněž přivezl jídlo a pití – chléb a studené filety ze sumce uloveného v Nilu, které jsem zapíjel slabým pivem ze džbánu. Byl to chutný a posilující pokrm. Znovu jsem cítil, jak se mi vracejí síly. Pak jsme nasedli na vůz a rozjeli se k faraonovu paláci, který se tyčil na nejvnitřnějším náměstí opevněného města Luxor. Faraon naplánoval začátek mého procesu na pravé poledne, ale my jsme vstoupili do velké palácové síně o dobrou hodinu dříve. Čekali jsme až do pozdního odpoledne, než se objevil faraon se svým doprovodem. Okamžitě bylo zřejmé, že si všichni bohatě přihýbali silných líkérů, zejména panovník. Obličej měl zarudlý, chraptavě se smál a při chůzi se toporně klátil.

Všichni, kteří jsme tak dlouho čekali na jeho příchod, jsme se před ním vrhli tváří k zemi a přitiskli čelo na mramorovou podlahu. Faraon usedl na trůn a banda jeho patolízalů se rozesadila kolem něho. Chichotali se a vyměňovali si tajemné žerty, srozumitelné jen jim.

Poté vešli do síně státní ministři a členové královské rodiny a rozesadili se na řadu nízkých kamenných sedátek, seřazených za panovníkem. Seděli čelem ke mně, k obviněnému.

Nejvyšší postavení a důležitost z těchto svědků měl druhý nejstarší syn faraona Tamose, další v nástupnické řadě po nevlastním bratrovi Utteriku Turovi.

Jmenoval se Rameses a jeho matkou byla Tamosova první a nejoblíbenější manželka královna Masara, která faraonovi porodila šest dcer, než mu konečně darovala syna. Mezitím se narodil syn jedné z Tamosových pozdějších a zdaleka ne tak milovaných manželů, protivné megeře jménem Saamorti,

kteřá tak díky pouhým několika měsícům získala čest být matkou faraonova prvorozeného syna a dědice trůnu. Prvorozený dostal jméno Utterik Turo.

Obecenstvo zachovávalo hluboké ticho, což ostře kontrastovalo s chováním faraona a jeho pochlebníků, kteří se ještě nějakou dobu nerušeně bavili a hýkali smíchem. Mě a mé eskorty si ani v nejmenším nevšíмали a nutili nás trpět podle faraonova rozmaru.

Náhle ke mně panovník poprvé obrátil zrak a jeho hlas práskl jako bič, ostře a jedovatě. „Proč není tento nebezpečný vězeň v mé přítomnosti spoután v okovech?“

Kapitán Weneg odpověděl, aniž zvedl hlavu a podíval se na faraona. „Mocný majestáte...“ Toto servilní oslovení jsem dosud neslyšel, ale později jsem se dozvěděl, že jde o předepsanou terminologii, když poddaný oslovuje Utterika Tura, jinak se vystavuje královskému hněvu. „Nemyslel jsem, že je nutné vězni nasazovat okovy, když nebyl dosud souzen, natož uznán vinným ze spáchání nějakého zločinu.“

„Tys *nemyslel*, chlape? Slyšel jsem dobře? Samozřejmě žeš nemyslel. Myšlenka totiž předpokládá mozek, kterým bys mohl myslet.“ Podlézací shromáždění u jeho nohou se rozesmáli a hlasitě tleskali královské duchaplnosti, zatímco dva Wenegovi muži mě zvedli do sedu a nasadili mi na zápěstí Karbodovy okovy. Weneg se mi nedokázal podívat do očí, jak se styděl, že musí vykonat faraonův rozkaz. Jakmile mě spoutali, strčili do mě, abych znovu padl na podlahu tváří k zemi.

Faraon Utterik Turo nečekaně vstal z trůnu a začal přede mnou přecházet sem a tam. Neodvažoval jsem se zvednout hlavu, proto jsem ho neviděl, slyšel jsem však, jak jeho sandály cvakají na mramoru. Podle vzrůstajícího tempa jsem usoudil, že se vybičovává ke vzteku.

Náhle na mě zařval: „Podívej se na mě, ty zrádná svině!“

Jeden z Wenegových mužů mě ihned chytil zezadu za vlasy, vytáhl mě do sedu a zaklonil mi hlavu, abych hleděl na panovníka.

„Podívejte se na tu ohavnou, uculenou hubu, která je spokojená sama se sebou! Povězte mi, jestli se opováháte, že v ní není vepsána vina velkými hieroglyfy od ucha k uchu!“ vyzval všechny přítomné ve velké síni. „Nyní vám předložím seznam zločinů, kterých se proti mně a mé rodině tento kus hovna dopustil. Dozvíte se, jak bohatě si zaslouží zrádcovskou smrt, kterou jsem pro něho uchystal.“ Roztrásl se bezuzdným vztekem a pravým ukazovákem bodl k mému obličejí. „První obětí, o které vím s jistotou, i když před ní pravděpodobně byly spousty jiných, je moje babička z otcovy strany královna Lostris.“

„Ne! Ne! Královnu Lostris jsem miloval,“ vybuchl jsem zoufale, neschopen se ovládnout při vyslovení jejího jména. „Miloval jsem ji víc než samotný život.“

„To je možná důvod, proč jsi ji zavraždil. Nemohls ji mít, a proto jsi ji zabil. Zabils ji a pochlubil ses svým odporným činem na svítcích, které jsi uložil v její královské hrobce. Slova, která jsi napsal vlastní rukou a která jsem viděl na vlastní oči, zní: *Zabil jsem tu hroznou Sethovu věc, která rostla v jejím lůně.*“

Zasténal jsem při vzpomínce na nádor, který jí ohavný bůh Seth vložil do těla. Ve svých lékařských traktátech jsem ho pojmenoval „carcinoma“. Ano, vyřízl jsem tu zrudlost z jejího mrtvého těla a plakal, protože veškeré mé lékařské znalosti a zkušenosti nestačily, aby královnu Lostris zachránily před nápirem zhoubného bujení. Hodil jsem tu věc do ohně a spálil ji na popel, než jsem zahájil mumifikaci ostatků, které si i po smrti uchovaly původní krásu.

Chyběla mi však slova, jimiž bych to vysvětlil jejímu vnukovi. Jsem básník, který se ze slov raduje, přesto jsem nemohl nalézt ta pravá na svou obranu. Zlomený na duši jsem se rozplakal, ale faraon Utterik Turo nemilosrdně pokračoval se seznamem obvinění proti mně. Jeho rty se usmívaly, ale oči připomínaly napřímenou kobru, naplněny ledovou a hořkou nenávistí. Jed, který na mě plival, byl stejně nechutný, jako by pocházel od samotného hada.

Líčil shromážděným šlechticům a královské rodině, jak jsem ukradl obrovský poklad zlatých a stříbrných prutů, který jeho otec Tamos svěřil do mé péče. Jako důkaz velezrady uvedl rozsáhlý movitý i nemovitý majetek, jenž jsem v průběhu let nashromáždil. Zamával svítkem a pak z něho hlasitě předčítal soupis prostředků, které jsem údajně zpronevěřil. Celkový součet přesahoval sto milionů laků stříbra, více drahého kovu než na celém světě vůbec existovalo.

Obžaloba byla tak absurdní, že jsem nevěděl, kde začít s jejím vyvracením. Na svou obhajobu jsem nevymyslel nic než to, že jsem všechna obvinění popřel a neustále opakoval: „Ne! Tak se to nestalo. Faraon Tamos byl pro mě jako vlastní syn, jediný syn, kterého jsem kdy měl. Ty majetky mi dal jako odměnu za mé služby, které jsem mu za padesát let jeho života poskytl. Nikdy jsem mu nic neukradl, ani zlato, ani stříbro, dokonce ani krajíček chleba.“

Mluvil jsem do větru, neboť faraon pokračoval ve výčtu obvinění proti mně: „Tento vrah Taita využil svých znalostí jedů a léků k vraždě jiné vzácné členky královského rodu. Tentokrát se jeho obětí stala moje překrásná, něžná a draze milovaná matka královna Saamorti.“

Zalpal jsem po dechu, když tu hroznou saň popisoval tak vzletnými pojmy. Osobně jsem ošetřoval mnoho jejích otroků, které osobně vykleštila nebo málem umlátila k smrti. S neskrývaným potěšením se vysmívala mému odstraněnému mužství a okázale litovala, že ji jiní s kastročným nožem předběhli. Své osobní služby výnosně využívala k propašování zdánlivě nekonečné řady otroků do svých ložnic. Právě obscénní akty, které s těmi chudáky praktikovala, zřejmě vedly k tomu, že porodila stvoření, jež teď stálo přede mnou a četlo můj rozsudek smrti – mocný majestát faraon Utterik Turo.

S naprostou jistotou jsem věděl jediné – roztoky a léky, které jsem zoufale podával královně Saamorti, neměly dostatečnou uzdravující sílu, aby vyléčily ohavné nemoci, které jí nespo-